

„Nie demonizujemy protestów” »6-7

Fala drobnych kradzieży w sklepach
wymyka się spod kontroli »9

Prognozy tegorocznych plonów »16

Następny numer wydania codziennego
„K.W.” ukaże się 9 kwietnia br.

Obce drony na litewskim niebie. „Musimy wzmacniać obronę przeciwlotniczą”

Fot. Alfredas Pliadis, KAM (na zdjęciu: odrzutowce NATO patrolujące litewskie niebo)

Ostatni tydzień minął pod znakiem ukraińskich dronów, które naruszyły przestrzeń powietrzną Litwy i innych krajów regionu. Ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys w rozmowie z „KW” sądzi, że Litwa powinna wzmacniać obronę przeciwlotniczą oraz rozmawiać z Ukraińcami, aby bardziej odpowiedzialnie podchodzili do sprawy. »12-13

Patroni Roku 2026 na wystawie w Wilnie »8

Wojna na Bliskim Wschodzie a fundusze emerytalne »14-15

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

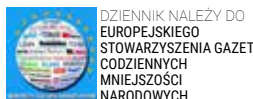
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Drodzy Mieszkańcy Rejonu Wileńskiego,

z okazji Świąt Wielkanocnych, które są symbolem odrodzenia wiosny, nadziei i wiary, składam najserdeczniejsze życzenia.

Wielkanoc przypomina nam o nowym początku, sile tkwiącej we wspólnocie oraz wierze, która inspirowała do tworzenia piękniejszej przyszłości.

Rejon Wileński to miejsce, w którym spotykają się różne tradycje, języki i kultury. Mimo tej różnorodności łączy nas wspólna miłość do naszej ojczystej ziemi i wzajemna więź serc. Bądźmy zjednoczeni, pielęgnujmy nasze tradycje i dzielimy się dobrem.

Niech w te Święta Państwa domy wypełnią radosne uśmiechy, a świąteczny stół zgromadzi najbliższych w atmosferze ciepła i wspólnoty. Niech ozdabianie pisanek pobudza twórczą wyobraźnię, a ich turlanie przynosi radość, lekkość i dziecięcą wesołość.

Niech świąteczna radość przeistacza się w dobre czyny, szacunek wobec bliskich i poczucie wspólnoty w naszej codziennej pracy. Niech ten nastrój inspirowa do tworzenia, rozwoju i pielęgnowania naszego wspólnego domu — Rejonu Wileńskiego. Życzę ciepłych, pełnych nadziei i wiary Świąt Wielkanocnych!

Wesołego Alleluja!

Mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz

Rząd rozszerza ulgi notarialne dla młodych rodzin na Litwie

Rząd poparł propozycję rozszerzenia ulg notarialnych dla młodych rodzin kupujących pierwsze mieszkanie. Zmiany mają objąć zarówno regiony, jak i większe miasta, a kluczowe decyzje dotyczą podniesienia progów wartości nieruchomości.

Najważniejsza propozycja resortu sprawiedliwości zakłada zwiększenie limitu wartości mieszkań objętych zwolnieniem z opłaty notarialnej z 87 tys. do 120 tys. euro. Oznacza to, że większa liczba młodych rodzin skorzysta z ulgi przy

zawieraniu umowy kredytu hipotecznego.

„Widzimy, że obecnie jedną z przyczyn, którą wskazują młodzi ludzie, dlaczego nie zakładają rodziny, jest dostępność mieszkań. Dlatego szukamy rozwiązań, które pozwoliłyby nieco zmniejszyć to obciążenie” — mówi minister sprawiedliwości Rita Tamašunienė.

Projekt przewiduje także zwiększenie ulgi w opłacie notarialnej przy potwierdzaniu umowy hipotecznej związanej z refinansowaniem kredytu, jeżeli zasta-

wem jest majątek rodzinny albo jedyne mieszkanie danej osoby, wysokość zwolnienia z opłaty notarialnej zostanie zwiększona z 30 do 50 proc., ale nie może być niższa niż 54 euro.

Zmiany mają ujednolicić przepisy — dotychczas różne limity obowiązywały dla wsparcia państwowego i ulg notarialnych. Nowe regulacje wprowadzają jednolity próg 120 tys. euro, co ma zwiększyć przejrzystość systemu i dostępność wsparcia dla młodych rodzin do 36. roku życia. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

We środę 1 kwietnia w Wilnie otwarto oddział specjalistycznej szkoły „Vilties” dla osób z potrzebami specjalnymi Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Apel o przekazanie 1,2 proc. podatku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”

Podobnie jak w ubiegłych latach, każdy z nas, kto płaci podatek od dochodu (od wynagrodzenia, działalności gospodarczej lub innej), może przekazać dla organizacji (w tym przypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”) 1,2 proc. od wpłaconego w 2025 r. do Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI) podatku dochodowego. Czytelnika nic to nie kosztuje, a dla polskiej gazety na Litwie to wielka pomoc.

Apelujemy do Czytelników o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” tych 1,2 proc.

Dlaczego warto przekazać „Kurierowi Wileńskiemu” 1,2 proc. od podatku? Żeby na Litwie mogła istnieć i się rozwijać polska gazeta. Twoja pomoc, Czytelniku, będzie znacznym wsparciem naszych skromnych redakcyjnych sił.

Według danych VMI w kraju jest około 950 tys.

osób, które są zobowiązane do złożenia deklaracji podatkowych za miniony rok. Są to osoby uzyskujące dochody związane z zatrudnieniem, pragnące odzyskać podatek dochodowy, prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, podatnicy, którzy sprzedali samochód po upływie mniej niż trzech lat od momentu kupna, podatnicy, którzy sprzedali nieruchomość w ciągu mniej niż dziesięciu lat od nabycia. Złożyć deklarację muszą także osoby, które otrzymały ponad 500 euro odsetek w ciągu roku lub ponad 2 500 euro nie od bliskich krewnych

KROK PO KROKU

Jak można wesprzeć „Kuriera Wileńskiego”? Wystarczy do 4 maja 2025 r. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem

EDS (Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>. Wykonujemy następujące kroki:

Wybieramy: Deklaravimas
Klikamy: Pildyti prašymą
Wypełniamy formularz wg instrukcji.

UWAGA: wniosek złożony po 4 maja br. nie będzie rozpatrywany. Zostanie on także odrzucony, jeżeli w terminie przed 4 maja br. nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2025 rok. Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie internetowej www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Aby wypełnić wniosek FR0512 należy wpisać kod identyfikacyjny naszej redakcji (lit. įmonės kodas): **VšĮ „Vilnijos žodis” 125247657.**

Imieniny

2 kwietnia

Aarona, Franciszka, Irminy, Laurencji, Leopolda, Marii, Teodozji, Urbana, Wiktora

3 kwietnia

Antoniego, Benedykta, Eutyhii, Izbygniewa, Jakuba, Jana, Józefa, Nicetasa, Pankracego, Ryszarda, Sykstusa, Winicjusza

Cytat dnia

„Komisja Europejska apeluje do krajów, aby nie podejmowały zakrojonych na szeroką skalę działań podatkowych w celu obniżenia (cen paliw — BNS), jeśli nie mają one konkretnego celu i nie są ukierunkowane (decyzje — BNS) — wszyscy z nich korzystają, niezależnie od dochodów. To jeden z najmniej ukierunkowanych środków. Celem rządu jest jedynie zwrot dodatkowych dochodów, które otrzymamy z wyższego podatku VAT w formie akcyzy. Wpływ na sam budżet byłby neutralny. Nie wymaga to przeglądu budżetu” — oświadczył wiceminister finansów Litwy Darius Sadeckas.

Liczba dnia 30 proc.

— o tyle w ciągu miesiąca zdrożał na Litwie olej napędowy. Z kolei benzyna zdrożała o 18 proc. Takie dane podaje Litewska Agencja Energetyki.

21. rocznica śmierci Jana Pawła II. Tak jego pontyfikat pamiętamy na Litwie

2 kwietnia 2026 r. przypada 21. rocznica śmierci Jana Pawła II. Upamiętnienie rocznicy w Watykanie przeniesiono na dzień wcześniej, ze względu na Wielki Czwartek. Tymczasem na Litwie pontyfikat Wojtyły do dziś rezonuje.

ROCZNICA W CIENIU TRIDUUM PASCHALNEGO

W związku z przypadającym 2 kwietnia Wielkim Czwartkiem i rozpoczynającymi się obchodami Triduum Paschalnego, uroczystości rocznicowe w Watykanie zostały przyspieszone. Polonijne Czuwanie Modlitewne odbyło się 1 kwietnia o godz. 21.00 na Placu św. Piotra. Wierni modlili się szczególnie w intencji pokoju w miejscach dotkniętych konfliktami.

Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 r. o godz. 21:37 w Watykanie, w wigilię Niedzieli Bożego Miłosierdzia, mając 84 lata. Informację o jego śmierci przekazał wiernym arcybiskup Leonardo Sandri: „Nasz Ojciec Święty Jan Paweł II powrócił do domu Ojca”.

Pontyfikat Jana Pawła II trwał 26 lat i należał do najdłuższych w historii Kościoła. Pogrzeb, który odbył się 8 kwietnia w Rzymie, zgromadził około miliona wiernych oraz dwieście oficjalnych delegacji.

Był to też pontyfikat ważny dla Litwy — chociażby z tego względu, że wybór Polaka na papieża znacząco pogorszył polityczne położenie bloku komunistycznego pod egidą Moskwy, w którym Litwa i Polska wtedy się znajdowały.

ZWIĄZKI Z LITWĄ

Jan Paweł II zapisał się jako papież dialogu, otwartości i jedności. Odbył wizyty w 132 krajach, docierając do milionów wiernych. Dla Litwy szczególne znaczenie miała jego pielgrzymka do naszego kraju w dniach 4-8 września 1993 r. Była to pierwsza wizyta papieża na terenie dawnego ZSRS.

Pontyfikat Jana Pawła II trwał 26 lat i należał do najdłuższych w historii Kościoła
Fot. Lech Zielaskowski via Narodowe Archiwum Cyfrowe, opr.red. A.K.

„Jakże pragnąłem odwiedzić tę waszą ziemię, która dla mnie jest szczególnie drogą!” — mówił Jan Paweł II podczas wizyty.

Spotkał się z wiernymi w Wilnie, Kownie, Szawlach i Szydlowie, modlił się m.in. w Ostrej Bramie i przy grobie św. Kazimierza. Jak niejednokrotnie potwierdzał „Kurier Wileński”, w relacjach w tamtym czasie i jak wśród świadków w późniejszym czasie, z wizytą wiązały się ogromne nadzieje. Także dlatego, że postać papieża była ponad wszelkie konflikty narodowe, a tych w tamtym czasie nie brakowało.

Podczas pielgrzymki zwrócił się do Polaków na Litwie jako do „Litwinów polskiego pochodzenia”. Było to odebrane z pewnym żalem, ale papież później przyznał, że się po ludzku pomylił. W publikacjach na temat pielgrzymki Watykan podawał już poprawioną wersję.

— Warto powiedzieć, że w oficjalnym organie Watykanu za rok 1993 w 12. numerze „L'Osservatore Romano”, który publikuje wszystkie teksty wypowiedziane przez papieża podczas tej pielgrzymki, zostały zmienione te słowa. Tam jest napisane: „Witam Polaków, obywateli Litwy”. Papież uznał za stosowne, żeby zmienić to, co powiedział podczas wizyty. Wtedy te słowa wywołały zaskocze-

nie, przyjęte były z pewnym żalem. Dzisiaj można je potraktować całkiem z innej perspektywy — wyjaśnia „Kurierowi Wileńskiemu” ks. Jasiński, rezydent Parafii pw. św. św. Piotra i Pawła w Wilnie, redaktor naczelny katolickiej gazety „Spotkania”.

Co ciekawe, Jan Paweł II przyjechał na Litwinom w Polsce. Odegrał swoją rolę w przywróceniu mszy w języku litewskim w bazylice w Sejnach, o czym pisaliśmy w „KW” w zeszłym roku.

DROGA DO PONTYFIKATU

Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach. 16 października 1978 r. został wybrany na papieża jako pierwszy od 1523 r. biskup Rzymu spoza Włoch. Jego pontyfikat trwał 26 lat.

Odegrał istotną rolę w przemianach politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej, inspirując ruchy wolnościowe. Podczas pielgrzymki do Polski w 1979 r. wypowiedział wiekopomne słowa: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!”.

Pozostawił bogaty dorobek nauczania, obejmujący encykliki, adhortacje i listy apostolskie, a także tysiące przemówień.

Opr. J. B. na podst. KW, mat. pras.

KAM 3 mln euro dla twórców systemu ochrony powietrznej

Aby przyspieszyć wdrażanie rozwiązań mających na celu neutralizację zagrożeń w przestrzeni powietrznej, już w kwietniu ogłoszone zostanie drugie zaproszenie dla przedsiębiorców do opracowania prototypów odpowiednich urządzeń, a Ministerstwo Ochrony Kraju (KAM) zwiększa zachęty dla twórców i przeznaczają na ten cel kolejne 3 mln euro. Szef resortu Robertas Kaunas twierdzi, że wszystkie działania zmierzają do połączenia wszystkich technologii w jednym urządzeniu, które pomogłoby chronić przestrzeń powietrzną Litwy, a system ma być gotowy przed 2030 r. Minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz uważa, że nowe technologie powinny być dostępne dla każdej ekipy funkcjonariuszy chroniącej infrastrukturę krytyczną i granice państwowe.

VMI Ponad milion złożonych deklaracji za rok 2025

Jak poinformowała w środę Państwowa Inspekcja Podatkowa (VMI), dochody za rok 2025 zadeklarowało już ponad milion mieszkańców. „Widzimy, że mieszkańcy coraz aktywniej składają zeznania podatkowe, nie czekając na ostatnie dni” — stwierdził zastępca dyrektora VMI Martynas Endrijaitis. Według VMI 700 tys. mieszkańców zadeklarowało 330 mln euro nadpłat podatku dochodowego (GPM), a około 250 tys. mieszkańców — prawie 130 mln euro należnego GPM.

Mieszkańcom, którzy prawidłowo złożyli zeznania, zwrócono już ponad 85 mln euro nadpłat — są one zwracane do 31 lipca i przekazywane w kolejności losowej. Co roku składanie zeznań podatkowych rozpoczyna się mniej więcej w połowie marca i trwa do 1 maja, a w tym roku — do 4 maja, ponieważ pierwsze dni są dniami wolnymi od pracy.

WILNO Prezentacja obrazu Matki Bożej Sokalskiej

W Galerii Obrazów w Wilnie, należącej do Litewskiego Narodowego Muzeum Sztuki (LNDM), na wystawie, która rozpocznie się w kwietniu, zostanie zaprezentowane dzieło o dużym znaczeniu dla Litwy, Ukrainy i Polski — odrestaurowany obraz Matki Bożej z Sokala (Sokal, obecnie Ukraina), poinformowało w środę 1 kwietnia muzeum. Wernisaż wystawy „Powrót do życia: Matka Boża Sokalska” odbędzie się 8 kwietnia. „Imponujące dzieło — obraz Matki Bożej Sokalskiej namalowany na przełomie XVII i XVIII w. — powraca do świata żywych wartości sztuki. Droga powrotu była długa i bardzo trudna, ale dziś zwieńczona jest wyjątkową uroczystością — wystawą poświęconą jednemu obrazowi, będącą pierwszą prezentacją odrodzonej Madonny Sokalskiej dla publiczności” — mówi dyrektor Centrum Konserwacji im. Pranas Gudyńska, Jūratė Senvaitienė. Obraz i jego oprawę odrestaurowali specjaliści z Centrum Konserwacji im. Pranas Gudyńska, a po zakończeniu wystawy powróci on na ołtarz swojego imienia w Kościele św. Franciszka z Asyżu i św. Bernardyna z Sienny w Wilnie.

WSPARCIE 4,5 mln euro na wymianę kotłów grzewczych

Mieszkańcy domów jednorodzinnych mogą ponownie ubiegać się o dofinansowanie na wymianę nieefektywnych kotłów opalanych drewnem lub paliwami kopalnymi. Na ten cel przeznaczo

czono kolejne 4,5 mln euro, poinformowało we wtorek 31 marca Ministerstwo Energetyki. „To nie tylko obniża rachunki za ogrzewanie, ale także przyczynia się do czystszej środowiska i większej niezależności energetycznej Litwy poprzez zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej i zmniejszenie zużycia paliw kopalnych” — stwierdziła wiceminister energetyki Edita Gudauskienė. Przewiduje się zwroty średnio w wysokości ok. 3,5 tys. euro kosztów za zainstalowaną pompę ciepła (ziemia-woda, woda-woda, powietrze-woda lub powietrze-powietrze) oraz ok. 1,5 tys. euro — za nowy kocioł na biopaliwo piątej klasy.

INDIE Startował największy na świecie spis ludności

W środę w Indiach startował największy na świecie spis ludności, który potrwa ponad rok. Po raz pierwszy dane będą tu gromadzone cyfrowo. Planuje się zaangażować ponad 3 miliony pomocników, którzy za pomocą aplikacji mobilnych będą zbierać informacje o mieszkańcach i ich mieszkaniach. Rząd nazwał ten spis ludności „najbardziej ambitnym projektem demograficznym w historii Indii” oraz „największym zadaniem administracyjnym i statystycznym na świecie”. Spis pozwoli stworzyć najnowszą bazę danych dla programów socjalnych i innych projektów państwowych. Ostatni spis ludności w Indiach odbył się w 2011 r. Wtedy okazało się, że kraj ten ma ponad 1,2 mld mieszkańców. Szacuje się, że obecnie liczba ta znacznie przekracza 1,4 mld. Według danych ONZ trzy lata temu Indie wyprzedziły Chiny i stały się najbardziej zaludnionym krajem na świecie.

Str. opr. Alicja Klonowska
na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.;
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA;
alicia.klonowska@kurierwileński.lt

Indeks Siły Obywatelskiej: Nie demonizujemy protestów

Mieszkańcy Litwy coraz chętniej biorą udział we wszelkiego rodzaju protestach. Analityk Matas Baltrukevičius w rozmowie z „KW” podkreśla, że wolność wyrażona demonstracją poglądów jest jednym z podstawowych praw obywatelskich.

Antoni Radczenko

Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego zaprezentował coroczny Indeks Siły Obywatelskiej. Obliczony po raz piętnasty indeks pokazał, że w roku 2025 r. siła obywatelska społeczeństwa litewskiego nieznacznie wzrosła i wynosi 38,5 pkt. na 100 możliwych. „W latach 2020-2022, naznaczonych kryzysami, ocena wpływu obywatelskiego w społeczeństwie wyraźnie się obniżyła, natomiast w 2025 r. ponownie zauważalnie wzrosła. Przyczyniła się do tego znacznie bardziej pozytywna ocena zdolności organizacji pozarządowych, społecznych oraz wspólnot do wpływania na ważne decyzje” — piszą autorzy raportu.

POPULARNOŚĆ PROTESTÓW

Z badań wynika, że w ubiegłym roku wzrosła liczba osób uczestniczących w demonstracjach, protestach lub akcjach poparcia, wiecach czy pikietach. W porównaniu z rokiem 2024 w roku 2025 odnotowano wzrost na poziomie 12 proc. Więcej mieszkańców podpisywało również petycje online — ich odsetek wzrósł o 4 pkt. procentowe, do 26 proc. Wzrosła też liczba osób, które z powodów moralnych lub politycznych kupowały określone produkty i usługi bądź je bojkotowały — odpowiednio do 19 i 21 proc. społeczeństwa.

„Rok 2024 był rokiem wyborów, mieliśmy taką atmosferę wyborczą, natomiast w 2025 r. — można powiedzieć — następuje pewien rok protestów. Dlaczego? Ponieważ to, co nazywamy konwencjonalnym uczestnictwem lub zaangażowaniem w różne formy aktywności obywatelskiej i akcje,

Wzrosła liczba osób uczestniczących w demonstracjach, protestach lub akcjach poparcia Fot. Marian Paluszkiwicz

uległo wzmocnieniu” — oświadczyła podczas prezentacji Ieva Petronytė-Urbonavičienė, wykładowczyni Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego oraz szefowa Instytutu Społeczeństwa Obywatelskiego.

Z badania wynika, że 68 proc. respondentów poparło protesty nauczycieli. 52 proc. badanych popierało protest przeciwko zmianom w ustawie dotyczącym publicznego nadawcy. Protesty społeczności kulturowej poparło 44 proc. ankietowanych.

— Wolność do demonstracji poglądów jest jednym z podstawowych praw obywatelskich. Być może na Litwie nie mamy zbyt rozwiniętej kultury protestu. Nie jesteśmy krajem Europy Południowej, gdzie protesty odbywają się znacznie częściej. W stolicach niektórych krajów w każdy piątek odbywają się jakieś demonstra-

cje. W roku ubiegłym doszło do sytuacji, kiedy konkretne kwestie zmobilizowały społeczeństwo. Podobne tendencje pokazał raport pt. „Barometr stabilności demokracji” przygotowany przez Centrum Studiów Geopolityki i Bezpieczeństwa. Sądzę, że nie musimy bać się protestów i ich demonizować. To jest normalne działanie, kiedy część społeczeństwa sądzi, że w jakichś sprawach nie dzieje się dobrze lub chce zwrócić uwagę na pewne problemy — komentuje sytuację w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Matas Baltrukevičius, politolog i analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej.

RÓŻNORODNOŚĆ PROTESTÓW

Politolog zauważa, że tematyka protestów znacznie się rozszerzyła. Nie dotyczą już tylko spraw krajowych, ale również globalnych.

7.>>

6.>>

Indeks Siły Obywatelskiej pokazał, że protesty przeciwko działaniom Izraela w Strefie Gazy zyskały poparcie u 27 proc. ankietowanych. 19 proc. wskazało, że w tym temacie zabrakło informacji.

— Pamiętam, kiedy w społeczeństwie wywołały spore zdziwienie protesty przeciwko rasizmowi. To były protesty powiązane z wewnętrznymi sprawami USA. Teraz widzimy, że dosyć często są organizowane protesty propalestyńskie. Nie są to masowe protesty, ale mimo wszystko są — wskazuje Matas Baltrukevičius.

WPLYW NA POLITYKĘ?

Zdaniem rozmówcy bardzo trudno ocenić, na ile protesty wpływają na decyzje i procesy polityczne. Wszystko zależy od bardzo wielu czynników — od masowości protestów i aktualności stawianych postulatów. Duży wpływ ma samo nastawienie rządzących, którzy zawsze oceniają, czy przychylenie się lub odrzucenie postulatów przyniesie im profity lub straty.

— Weźmy dla przykładu sprawę LRT. Nie wiemy, jakby potoczyłyby się sprawy dalej, gdyby przewodniczącego sejmowego Komitetu Kultury Kęstutisa Vilkauskasa nie spotkały problemy zdrowotne.

Czy wówczas protestujący zastopowaliby protest? Czy jednak rządzący, ze względu na masowość protestów, spróbowaliby uwzględnić ich postulaty? Bardzo ciężko jest obliczyć wpływ protestów na konkretne decyzje lub procesy polityczne. Jeśli spojrzymy na protesty nauczycieli i rolników, to widzimy jednak, że protesty przyniosły pewien rezultat — ocenia Baltrukevičius.

Poza tym z raportu wynika, że najpopularniejsze formy zaangażowania, w które społeczeństwo litewskie włączało się w 2025 r., pozostały takie same — darowizny (49 proc. respondentów), udział w akcjach porządkowania środowiska (28 proc.) oraz uczestnictwo w działaniach lokalnych społeczności (26 proc.).

W badaniu odnotowano również, że ogólny poziom wolontariatu w ciągu roku nie uległ zmianie: około 14 proc. respondentów wskazało, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy angażowało się w działalność wolontariacką. Według danych z badania za 2025 rok, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosła liczba osób regularnie podejmujących wolontariat (odpowiednio 39 proc. wobec 28 proc.). ■

TVP
WILNO

Protesty przeciwko działaniom Izraela w Strefie Gazy zyskały poparcie u 27 proc. ankietowanych. Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Bilety kolejowe będą o 50 proc. tańsze

Od kwietnia pasażerowie na Litwie zapłacą o połowę mniej za przejazdy pociągami. Decyzja rządu i „LTG Link” ma złagodzić skutki rosnących cen paliwa, ale jej znaczenie wykracza poza krótkoterminową pomoc. Minister transportu Juras Taminskas ogłosił obniżkę cen biletów na wszystkie przejazdy kolejowe w kraju. Nowe stawki, niższe o 50 proc., będą obowiązywać od kwietnia do początku lata i obejmą trasy lokalnego transportu.

„Rosnące ceny paliwa dotyczą dziś każdego człowieka, dlatego reakcja rządu musi być konkretna i szybka. Decyzja o obniżeniu cen biletów kolejowych o połowę to realna pomoc dla mieszkańców i jasny sygnał, że szukamy alternatyw dla droższego paliwa” — powiedziała premier Inga Ruginienė.

„Tańsze przejazdy odczuwają wszyscy (...), ludzie nie mogą stać się zakładnikami rosnących cen” — powiedziała Juras Taminskas. Rząd podkreśla, że działania są odpowiedzią na pogłębiający się kryzys naftowy i rekordowo wysokie ceny paliwa. Celem jest nie tylko wsparcie mieszkańców, ale także zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego.

„Obniżenie cen biletów kolejowych jest ukierunkowanym krokiem mającym na celu zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego i zapewnienie ludziom realnej alternatywy w obliczu rosnących kosztów podróży” — powiedziała Kristina Meidė, dyrektor „LTG Link”.

Ministerstwo Łączności analizuje obecnie wpływ potencjalnych wzrostów cen energii na sektor transportu. Oczekuje się, że w dłuższej perspektywie zmniejszyć zapotrzebowanie na paliwa kopalne pomogą nowe pociągi, które już tej jesieni uzupełnią park pojazdów „LTG Link”. W sumie park „LTG Link” wzbogaci 15 nowych pociągów — 9 elektrycznych i 6 akumulatorowych. Do Litwy dotarło już 6 pojazdów, które są testowane. W ubiegłym roku „LTG Link” przewiózł 5,9 mln pasażerów.

Opr. J.B. na podst.
inf. Ministerstwa Łączności

Patroni Roku 2026 na wystawie w Wilnie

Justyna Giedrojc

W Wilnie przy ul. Trakų 7 czynna jest wystawa plenerowa poświęcona Patronom Roku 2026 na Litwie i w Polsce.

— Rok 2026 w Polsce i na Litwie został dedykowany wybitnym osobom, których rocznice urodzin lub śmierci obchodzone są w tym roku, oraz wydarzeniom szczególnie ważnym dla polskiej i litewskiej historii, kultury i tożsamości — podczas otwarcia wystawy w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zaznaczył Dariusz Wiśniewski, konsul generalny RP na Litwie.

Sylwetki Patronów Roku 2026 w Polsce zostały przygotowane w języku polskim i litewskim przez Wydział Konsularny i Polonii Ambasady RP w Wilnie, zaś Patronów Roku 2026 na Litwie — przez Klasztor pw. Wniebowzięcia Matki Bożej w Wilnie. Plansze zawierające także zdjęcia patronów można obejrzeć na ogrodzeniu kościoła franciszkanów wzdłuż ul. Trockiej.

WYRÓŻNIENI ZA SWE DOKONANIA

— Plansze prezentujące patronów ogłoszonych przez Sejm RL są w języku litewskim, natomiast te prezentujące patronów polskich są po polsku i po litewsku po to, żeby Litwini, mieszkańcy Wilna, którzy nie mówią po polsku, mogli też przeczytać o tych ludziach, którzy są ważni dla Polski. Są wśród nich ludzie, którzy byli związani z Wilnem, np. Sergiusz Piasecki, Jerzy Giedroyc, którego nazwisko jest powszechnie znane na Litwie. Może jest to początek działań w przestrzeni publicznej, gdzie będziemy mogli podkreślać to, co nas łączy — zaznaczył Dariusz Wiśniewski.

Dyplomata zauważył, że miejsce, w którym zaprezentowano ekspozycję, jest łatwo dostępne dla ludzi, którzy idą ulicą Trocką.

— Nie trzeba wchodzić w jakieś zaułki czy do sali, która jest otwarta albo zamknięta. Mamy też kopie tej wystawy, która teraz podróżuje po szkołach polskich na Wileńszczyźnie, zaś jeden z jej egzemplarzy można obejrzeć w holu Domu Kultury Polskiej w Wilnie — dodał Dariusz Wiśniewski.

O. Marek Dettlaff OFM Conv, przeor Klasztoru pw. Wniebowzięcia Matki Bożej w Wilnie, podkreślił, że wystawa została przygotowana w języku polskim i litewskim „żeby była jedność”.

— Wśród patronów roku ogłoszonych przez litewski Sejm są osoby, które walczyły o niepodległość Litwy, które przez swoją walkę wiele wycierpiały. To nie jest pierwsza wystawa na ogrodzeniu kościoła i pewnie nie ostatnia. W planach jest jeszcze wystawa poświęcona Helenie Majewskiej, siostrze zakonnej, która propagowała kult Miłosierdzia Bożego — powiedział nam o. Marek Dettlaff.

PATRONI ROKU 2026

W Polsce wybranymi przez Sejm i Senat RP Patronami Roku 2026 zostali m.in.:

Róża Czapka — prekursorka polskiej tyflogii, zwana „niewidomą matką niewidomych”, założycielka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebniczek Krzyża;

Józef Czapki — wybitny malarz, jeden z czołowych przedstawicieli środowiska kapistów;

Ignacy Daszyński — premier, marszałek Sejmu i jeden z Ojców Niepodległości;

Mieczysław Fogg — legendarny baryton, zasłużony dla promocji kultury polskiej na świecie;

Jerzy Giedroyc — wizjoner, jeden z najważniejszych myślicieli politycznych XX w., założyciel i redaktor naczelny paryskiej „Kultury”;

Józef Maksymilian Ossoliński — założyciel biblioteki przekształconej w Zakład Narodowy im. Ossolińskich;

Sergiusz Piasecki — pisarz, weteran wojny polsko-bolszewickiej, współpracownik polskiego wywiadu, żołnierz AK;

Stanisław Staszic — filozof, pisarz, działacz oświeceniowy;

Andrzej Wajda — jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów, zdobywca Oscara, współtwórca polskiej szkoły filmowej.

Na Litwie ogłoszonymi przez Sejm RL Patronami roku 2026 zostali m.in.:

Balys Gajauskas — dysydent polityczny, więzień łagrów, działacz niepodległościowy i polityk;

Motiejus Kazimieras Valančius — biskup, pisarz, działacz społeczny, jedna z najważniejszych postaci XIX-wiecznej Litwy;

Litewska Grupa Helsińska — dla upamiętnienia 50. rocznicy jednej z najodważniejszych inicjatyw obywatelskich w historii Litwy;

Litewskie Radio — dla upamiętnienia 100. rocznicy rozpoczęcia nadawania programu Litewskiego Radia.

Organizatorami wystawy są Klasztor pw. Wniebowzięcia Matki Bożej oraz Ambasada RP w Wilnie. ■

Ekspozycję można obejrzeć na ogrodzeniu kościoła franciszkanów wzdłuż ulicy Trockiej Fot. Antanas Burokas via Facebook, opr.red. A.K.

Fala drobnych kradzieży w sklepach wymyka się spod kontroli

Honorata Adamowicz

W odpowiedzi na narastający problem pojawia się propozycja zdecydowanych zmian, które mają wzmocnić ochronę handlu i skuteczniej przeciwdziałać temu zjawisku.

SUROWSSZE KARY

— Osoba, która zostanie przyłapana na drobnej kradzieży do 150 euro trzy lub więcej razy w ciągu roku, powinna ponosić surowsze konsekwencje. Taka powtarzalność wskazuje, że mamy do czynienia nie z incydentalnym wykroczeniem, lecz z działaniem systematycznym, a nawet elementem zorganizowanej działalności przestępczej. Obecnie za kradzież do 150 euro grozi mandat w wysokości od 90 do 400 euro. W praktyce jednak osoby dopuszczające się takich przestępstw często nie mają dochodów, ponieważ nie pracują, w związku z czym nie opłacają nałożonych kar. Statystyki pokazują, że ponad tysiąc osób rocznie jest karanych za drobne kradzieże więcej niż 10 razy w ciągu roku, co potwierdza skalę i powtarzalność tego zjawiska — informuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Rita Tamašunienė, minister sprawiedliwości.

SKALA STRAT I PROPOZYCJE ZMIAN

Ministerstwo Sprawiedliwości podkreśla, że w latach 2020-2025 nastąpił gwałtowny wzrost liczby drobnych kradzieży, z czego zdecydowana większość miała miejsce w punktach handlowych.

Z danych Litewskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorstw Handlowych, obejmujących tylko członków tej organizacji, wynika, że w 2020 r. zarejestrowano 15 213 kradzieży, a powstałe straty sięgnęły 777 tys. euro. W 2024 r. liczba incydentów wzrosła do 37 647, a całkowite szkody osiągnęły 3,2 mln euro.

Jeszcze szersze badanie całego sektora handlowego wykazało, że

Straty sieci handlowych liczone są już w milionach euro, a część sprawców działa bezkarnie, traktując kradzież jak stałe źródło dochodu.

Centra handlowe ponoszą znaczące straty i skarżą się na zbyt małe możliwości ochrony **Fot. Marian Paluszkiwicz**

łączne straty wzrosły z 10 mln euro w 2022 r. do 21 mln euro w 2023 r.

Resort zwraca także uwagę na problem recydywy. W ciągu ostatnich dwóch lat niemal tysiąc osób zostało ukaranych za drobne kradzieże co najmniej dziesięć razy. Wśród nich jedna osoba dopuściła się ponad 300 takich przestępstw, dwie osoby — ponad 200, 24 osoby — ponad 100 przestępstw.

— Centra handlowe ponoszą znaczące straty, a liczba kradzieży sklepowych z roku na rok rośnie. W związku z tym proponujemy wprowadzenie surowszych konsekwencji dla osób dopuszczających się wielokrotnych kradzieży, takich jak wyższe kary finansowe, obowiązkowe prace społeczne, a w skrajnych przypadkach nawet kara pozbawienia wolności do jednego roku. Dodatkowo proponujemy wdrożenie nowego rozwiązania w centrach handlowych: w sytuacji, gdy w danej miejscowości istnieją alternatywne miejsca zakupów, osoba wielokrotnie przyłapana na kradzieży mogłaby zostać objęta zakazem wstępu do konkretnego

centrum handlowego — podkreśla Rita Tamašunienė.

HANDEL BEZ NARZĘDZI OBRONY

Gintarė Kitovė, kierowniczka ds. komunikacji sieci handlowej IKI w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi, że przedsiębiorcy mają obecnie zbyt małe możliwości obrony, a część złodziei traktuje wizyty w sklepach jak codzienną pracę.

— Popieramy wszelkie propozycje, które mogą pomóc w rozwiązaniu problemu kradzieży w sklepach. To poważny problem, z którym mierzymy się każdego dnia, dlatego stosujemy wiele kompleksowych środków bezpieczeństwa mających na celu przeciwdziałanie kradzieżom — od pracowników ochrony, przez elektroniczne systemy zabezpieczeń i monitoring, po inne rozwiązania oparte na technologiach. Zdarza się, że nawet złapani sprawcy wracają do sklepów i kontynuują działalność przestępczą, przez co sklepy nieustannie muszą mierzyć się z powodowanymi przez nich problemami — zaznacza Gintarė Kitovė. ■

Mundial nie dla nas, a było tak blisko

Piotr Wyszomirski

Po niezwykle dramatycznym meczu na Strawberry Arena w Solnie pod Sztokholmem Polska przegrała z reprezentacją gospodarzy 2:3.

FAWORYTEM BYŁA SZWECJA

Bardzo efektowne zwycięstwo nad Ukrainą na wyjeździe w Walencji (3:1) i finałowy mecz u siebie stały reprezentację w roli faworyta — mimo fatalnych eliminacji (tylko dwa punkty i ostatnie miejsce w tabeli) i niższego miejsca w rankingu światowym. Nowemu trenerowi, Anglikowi Grahamowi Potterowi, udało się stworzyć drużynę, gwiazdy podporządkowały się wizji selekcjonera i Szwedzi zostali odmienieni. W takich nastrojach przystępowali do spotkania kategorii „wszystko albo nic” z Polakami.

Drużyna Jana Urbana męczyła się w pierwszym meczu z Albanią (2:1), ale dzięki golom rutyniarzy Lewandowskiego i Zielińskiego zakwalifikowała się do finału baraży. W stosunku do meczu w Warszawie trener dokonał zmian. Przede wszystkim do składu wrócił po kartkach Nicola Zalewski a Filipa Różgę zastąpił Karol Świderski. Jak się okazało, zmiany były niezwykle udane, bo obaj nowi piłkarze zdobyli bramki.

PRZEBIEG MECZU

Od początku inicjatywę przejęli Polacy. Przyjemnie patrzyło się na grę ofensywną naszych piłkarzy, którzy śmiało wchodzili z rywalami w pojedynki 1:1 i często je wygrywali. Nawet zimny prysznic w 20. minucie, gdy stracono bramkę po pięknym strzale Anthony’ego Elangi, nie wybił Biało-Czerwonych z rytmu. Napór przyniósł efekt w 33. minucie, gdy szarżujący Nicola Zalewski urwał się obrońcom i zaskoczył znakomicie spisującego się do tej pory w bramce Kristoffera Nordfeldta. Niestety, jeszcze w pierwszej połowie kolejny błąd w defensywie przyniósł prowadzenie Szwedom po strzale głową Gustafa Lagerbielkego. Gol do szatni

nie wpłynął na grę Polaków, którzy wyrównali 10 min. po przerwie po strzale Karola Świderskiego. Wydawało się, że kwestią czasu jest kolejna bramka dla drużyny Urbana, bo nadal przeważaliśmy i stwarzaliśmy groźne sytuacje pod szwedzką bramką. Niestety, nadeszła 88. minuta i kolejne błędy, które wykorzystał snajper z Arsenalu Viktor Gyokeres, ustalając wynik spotkania. Zabrakło czasu na kolejne wyrównanie.

Przez całe spotkanie przeważała Polska. Świadczą o tym m.in. statystyki: 67 proc. posiadania piłki, 15 do 9 w strzałach czy 9 do 2 w rzutach różnych. Szwedzi mieli trzy sytuacje i wszystkie wykorzystali. Polska była lepsza, ale przegrała — dlaczego? Zabrakło szczęścia, doświadczenia, cwaniactwa. Choć to słabe tłumaczenie, ale sędzia też nie był po stronie Polaków, mówiąc delikatnie. Takie porażki bolą, ale Biało-Czerwoni na pewno nie muszą się wstydzić tego występu.

CO DALEJ?

Po meczu prezes PZPN Czesław Kulesza zakomunikował, że Jan Urban pozostaje na stanowisku trenera pierwszej reprezentacji do 2028 r., czyli do Mistrzostw Europy. To dobra decyzja, bo reprezentacja pod wodzą Urbana została odmieniona i nie musimy się już wstydzić

i utyskiwać na toporny, defensywny futbol. Drużyna jest perspektywiczna, oprócz Lewandowskiego wszyscy mogą pograć jeszcze kilka lat na najwyższym poziomie. Rośnie uzdolnione pokolenie, którego najlepszymi przedstawicielami są Pietuszewski (17 lat) i Różga (19).

Szwecja — Polska 3:2 (2:1). Bramki: Elanga (20.), Lagerbielke (44.), Gyokeres (88.) — Zalewski (33.), Świderski (55.).

Szwecja: Kristoffer Nordfeldt — Daniel Svensson, Gustaf Lagerbielke, Carl Starfelt, Victor Lindelöf, Gabriel Gudmundsson — Anthony Elanga (69. Lucas Bergvall), Yasin Ayari (92. Mattias Svanberg), Jesper Karlström (69. Besfort Zeneli), Benjamin Nygren (81. Gustav Lundgren) — Viktor Gyokeres.

Polska: Kamil Grabara — Jan Bednarek, Przemysław Wiśniewski, Jakub Kiwior — Matty Cash (91. Kamil Grosicki), Nicola Zalewski (92. Krzysztof Piątek), Piotr Zieliński, Sebastian Szymański, Jakub Kamiński — Karol Świderski (63. Oskar Pietuszewski), Robert Lewandowski.

Szwecja zagra na Mundialu w grupie F z: Holandią, Japonią i Tunezją. Środowe spotkania skompletowały skład uczestników mistrzostw w USA, Kanadzie i Meksyku. Z Europy po barażach oprócz Szwecji na Mundial jadą Czesi, Turcy oraz Bośnia i Hercegowina.

■ Polska przegrała z reprezentacją Szwecji 2:3 Fot. stopklatka, opr.red. A.K.

Egzaminy maturalne w pełni – trudności uczniów szkół mniejszości narodowych

W poniedziałek rozpoczęła się tegoroczna sesja państwowych egzaminów maturalnych z języka i literatury litewskiej dla jedenastoklasistów.

Honorata Adamowicz

Uczennica szkoły z polskim językiem nauczania dzieli się z „KW” swoimi wrażeniami z egzaminu.

Jak zauważa, uczniowie szkół mniejszości narodowych mają więcej wyzwań niż uczniowie szkół litewskich, ponieważ muszą myśleć nie tylko o treści zadania, ale także o poprawności językowej.

„TEMAT BYŁ ŁATWY”

— Mój temat podczas egzaminu brzmiał: „Nastolatki nie odbierają telefonów — brak szacunku czy nowa tendencja?”. Pierwszym krokiem było przeczytanie instrukcji: „Opisz aktualność problemów poruszanych w tekście, omów sposoby argumentacji i stylistykę tekstu, a także wyraż swoje stanowisko wobec poruszanych kwestii, uzasadniając je treścią tekstu i własnym doświadczeniem”. Szczerze mówiąc, temat dla mnie nie był trudny, jednak wymagał dokładnej analizy i pełnego skupienia. Trzeba było nie tylko zrozumieć treść tekstu, ale też myśleć, jak poprawnie powiedzieć. Gdyby to było po polsku, na pewno byłoby o wiele łatwiej — opowiada nam Paulina, uczennica 11. klasy.

Narodowa Agencja Edukacji (NŠA) podała, że egzamin z języka i literatury litewskiej wybrało ponad 29,8 tys. uczniów. Z tej liczby ponad 19,4 tys. zdecydowało się na kurs rozszerzony A, a 10,3 tys. — na kurs podstawowy B. W ubiegłym roku tę część egzaminu zdawało ponad 27,3 tys. uczniów.

BARIERY JĘZYKOWE I PRESJA CZASU

— Dla mnie największym problemem podczas egzaminu były końcówki i poprawność językowa. Bardzo się zdenerwowałam, a do tego spieszyłam, co jeszcze bardziej utrudniało mi skupienie się na za-

Egzamin z języka i literatury litewskiej wybrało ponad 29,8 tys. uczniów
Fot. Marian Paluszkiwicz

daniu. Czulałam presję czasu i stres sprawiał, że trudno było mi mówić płynnie i pamiętać o wszystkich zasadach języka. Myślę, że uczniowie z litewskich szkół mają o wiele łatwiej, ponieważ mówią płynnie po litewsku. Dla nich liczy się przede wszystkim zrozumienie tekstu i jego właściwe opracowanie. My natomiast mamy dodatkową barierę językową, która sprawia, że musimy równocześnie skupiać się na poprawności językowej i rozumieniu treści, co znacząco utrudnia pracę podczas egzaminu — przyznaje uczennica gimnazjum z polskim językiem nauczania.

CZAS, OBJĘTOŚĆ, WYMAGANIA

Część ustna egzaminu składała się z dwóch głównych zadań: wypowiedzi ustnej oraz dyskusji z egzaminatorem.

Do wykonania zadania udostępniany był tekst publicystyczny — mógł to być artykuł, reportaż, list, wywiad lub ich fragmenty, a także esej lub recenzja. Do tekstu dołączone były pytania lub polecenia,

np. przedstawienie przeczytanego tekstu, ocena stanowiska autora lub polemika z nim.

Tematy tekstów były zróżnicowane i aktualne, obejmowały szeroki zakres problemów kulturowych i społecznych, a pochodziły ze źródeł publicznych.

Dla uczniów zdających egzamin na poziomie B tekst miał od 350 do 400 słów, a dla poziomu A — od 450 do 500 słów. Na odpowiedź uczniowie mieli 10 minut, a na przygotowanie do dyskusji przewidziano 25 minut.

Tekst i zadanie były udostępniane na komputerze, a uczniowie i egzaminatorzy mogli je wydrukować. Oceniane były różne umiejętności, w tym rozumienie tekstu, struktura wypowiedzi oraz umiejętność argumentowania. Sprawdzana była także poprawność językowa. Część ustną oceniali dwaj egzaminatorzy.

Za pierwszą część egzaminu można zdobyć maksymalnie 30 punktów, co stanowi 30 proc. oceny końcowej. Tej części egzaminu nie można poprawić. ■

Walka z dronami. Ekspert: „To jest poważny problem”

Ostatni tydzień minął pod znakiem ukraińskich dronów, które naruszyły przestrzeń powietrzną Litwy i innych krajów regionu.

Antoni Radczenko

Ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys w rozmowie z „KW” sądzi, że Litwa powinna wzmocnić obronę przeciwlotniczą oraz rozmawiać z Ukraińcami, aby bardziej odpowiedzialnie podchodzili do sprawy.

Nad jeziorem w rejonie orańskim w ubiegłym tygodniu wybuchł ukraiński dron. W następnych dniach pojawiły się informacje o ukraińskich dronach na Łotwie, w Estonii i Finlandii. W sprawie wybuchu drona litewska prokuratura wszczęła śledztwo. „Śledztwo jest nadal prowadzone, na razie nie mamy żadnych prognoz co do jego trwania. W trakcie postępowania przygotowawczego nie można udzielać żadnych bardziej szczegółowych informacji. Gdy tylko będzie to możliwe — poinformujemy społeczeństwo o jego głównych wynikach” — przekazała w poniedziałek agencji ELTA przedstawicielka Prokuratury Generalnej Elena Martinonienė.

OBRONA POWIETRZNA I KONIECZNOŚĆ JEJ WZMACNIANIA

Tymczasem główna doradczyni prezydenta Gitana Nausėdy, Asta Skaisgirytė, oświadczyła, że z Kijowem prowadzone są rozmowy na temat możliwości ostrzegania państw bałtyckich o bezzałogowcach, które zboczyły z kursu i mogą wlecieć na ich terytorium.

„Jesteśmy państwem, położonym na wschodniej granicy Unii Europejskiej (UE) i NATO — razem z Łotwą, Estonią, Finlandią i Polską. Oczywiście jest, że w czasie trwania wojny istnieje prawdopodobieństwo, iż jakiś dron, który zboczy z kursu, naruszy naszą przestrzeń powietrzną. Wniosek

■ Ukraiński dron spadł w rejonie orańskim

z tego jest dość jasny i prosty — musimy wzmocnić naszą obronę powietrzną przed wszelkimi wtargnięciami dronów na nasze terytorium. I na tym właśnie powinniśmy się teraz przede wszystkim koncentrować” — skomentowała sytuację doradczyni prezydenta.

Ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys dostrzega kilka niebezpieczeństw w zaistniałej sytuacji. — Na wstępie trzeba zaznaczyć, że zauważone w trzech krajach bałtyckich i Finlandii drony są ukraińskie. O ile wcześniej faktycznie mieliśmy do czynienia z rosyjskimi dronami, to teraz mieliśmy ukraińskie, których celem były obiekty w Rosji. Jeśli nie mamy odpowiednich narzędzi do ich wykrycia, to nasza przestrzeń powietrzna staje się dogodną przestrzenią do przelotu dronów. Teoretycznie Ukraińcy specjalnie mogą ustawiać trasę, aby dron jak najmniej leciał nad terytorium Rosji lub Białorusi. I tutaj mamy do czynienia z dwoma zagrożeniami. Po pierwsze, taki dron stanowi

zagrożenie dla mieszkańców Litwy, ponieważ widzimy, że te drony wybuchają. Nikt nie jest w stanie dokładnie wskazać, gdzie dron upadnie. Bardzo dobrze, że u nas dron wybuchł nad jeziorem. Ale nikt nie jest w stanie zapewnić, że następnym razem nie trafi w blok — podkreśla specjalista w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

ZAGROŻENIE DLA MIESZKAŃCÓW

Ekspert zauważa również inne niebezpieczeństwo.

— Gdyby Litwa miała odpowiednie narzędzia do zbijania dronów, to resztki takiego bezzałogowca również mogą trafić w dom i wyrządzić spore szkody. Nie możemy też wykluczyć, że faktycznie dron został zapuszczony z terytorium państw NATO. Chyba przed rokiem Rosja oskarżyła Łotwę, że z jej terytorium nadleciał dron. Wówczas wszyscy nad tym śmiali się. Teraz takiej możliwości nie możemy odrzucić.

13.>>

12.>>

Sądzę, że jest to poważny problem i musimy poprosić Ukrainę, aby do sprawy podeszła z większą odpowiedzialnością. Tak, by drony nie leciały przez nasze terytorium. Oczywiście, taka trasa jest mniej korzystna dla strony ukraińskiej. Lecąc tylko nad Rosją, Ukraina straci większą liczbę bezzałogowców. Ale muszą zrozumieć, że lecąc nad naszym terytorium, drony stanowią zagrożenie dla naszych mieszkańców. Jednak Litwa jest przyjacielem Ukrainy i ciągle ją wspiera — komentuje Papečkys.

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE

W ubiegłym tygodniu ministrowie obrony Litwy, Estonii i Łotwy podpisali wspólne oświadczenie, w którym podkreślono, że państwa bałtyckie podejmują zdecydowane działania, nadając priorytet rozwojowi obrony powietrznej.

— Musimy w pierwszej kolejności wzmacniać monitoring przestrzeni powietrznej, aby wiedzieć dokładnie, co i kiedy wlatuje do nas. Bardzo dobrze, że minister ochrony kraju poinformował, że Litwa jest w trakcie nabywania takich narzędzi. Trzeba rozumieć, że taki towar nie leży na ladzie. Jego trzeba zamówić oraz przetestować. To nie jest nowy problem. NATO z tym zetknęło się jeszcze w czasach zimnej wojny. W pewnym momen-

cie pojawiły się nieduże samoloty mogące przenosić broń atomową, które latały na bardzo niskiej wysokości, czyli były nie do wykrycia. Wówczas w krajach członkowskich było duże zamieszanie, ponieważ okazało się, że narzędzie, w które zainwestowano duże pieniądze, są niewystarczające. Tym niemniej, po pewnym czasie wynaleziono radary, które potrafiły wykryć obiekty na niskiej wysokości. Teraz pojawiły się drony. Znaczący, musimy ponownie zainwestować w badania i produkcję. Z pewnością każdy chciałby, aby narzędzie pojawiło się jak najszybciej. Niestety, kwestia jest skomplikowana. Sądzę, że w sprawie tzw. ściany dronów musimy działać wspólnie z państwami Morza Bałtyckiego — ocenia Egidijus Papečkys, który podkreśla, że szukając rozwiązań w sprawie dronów, nie można zapomnieć o innych kierunkach obronności.

W lutym Komisja Europejska poinformowała o zaostrzeniu wymogów dotyczących posiadania dronów. W projekcie jest mowa o tym, że bez rejestracji uruchomienie drona stanie się niemożliwe. Obowiązek rejestrowania zostanie rozszerzony na wszystkie drony o masie powyżej 100 g. ■

Fot. Julius Kalinskas, ELTA

MRF MEDIJU
REMIMO
FONDAS

■ Musimy wzmacniać naszą obronę powietrzną przed wszelkimi wtargnięciami dronów — twierdzi Asta Skaisgiryte

Kilkakrotnie przechwytywano rosyjskie samoloty

W drugiej połowie marca myśliwce NATO pełniące misję Air Policing w krajach bałtyckich wielokrotnie wznosiły się w powietrze, aby identyfikować rosyjskie samoloty naruszające przepisy lotnicze — poinformowało we wtorek 31 marca Ministerstwo Obrony Kraju.

23 marca myśliwce NATO zostały skierowane w celu identyfikacji dwóch rosyjskich samolotów bojowych SU-30SM. Samoloty nie miały włączonych responderów radiowych, nie posiadały planów lotu i nie utrzymywały łączności radiowej z Regionalnym Centrum Kontroli Ruchu Lotniczego (RSVC).

24 marca przechwycono rosyjski samolot transportowy AN-124 oraz TU-134. Oba statki powietrzne nie utrzymywały łączności radiowej z RSVC, a TU-134 dodatkowo nie miał planu lotu.

25 marca w Estonii wysłano myśliwce w celu sprawdzenia niezidentyfikowanego obiektu. Tej samej nocy dron, który wleciał do przestrzeni powietrznej Estonii z Rosji, uderzył w komin elektrowni Auvere.

27 marca NATO ponownie wysłało myśliwce do identyfikacji samolotu TU-134 oraz myśliwca SU-30. SU-30 nie miał włączonego respondera, nie posiadał planu lotu i nie utrzymywał łączności radiowej z RSVC. Z kolei TU-134 miał włączony responder, nie posiadał planu lotu, ale utrzymywał łączność radiową.

To nie jedyny raz, gdy w marcu należało przechwycić rosyjskie samoloty. Wcześniej, 18 marca, myśliwce NATO przechwyciły dwa SU-30SM lecące z Rosji do obwodu królewieckiego, były bez responderów, planów lotu i łączności radiowej. 20 marca przechwycono kolejny IL-20M lecący do Rosji (bez planu i respondera, z łącznością), a także AN-12 co był bez planu i łączności. Tego dnia zidentyfikowano również dwa SU-30SM oraz samolot transportowy AN-26.

Opr. Diana Wołkanowska
na podst. BNS;

Materiał powstał w ramach praktyk odbywanych w redakcji „KW”

Wojna na Bliskim Wschodzie a fundusze emerytalne. Ekonomiści radzą podejmować decyzje ostrożnie

Justyna Giedrojć

Mieszkańcy, którzy zdecydowali się już całkowicie zrezygnować z II filaru emerytalnego, wkrótce otrzymają wypłatę zgromadzonych środków. Ekonomiści ostrzegają jednak, że prawdopodobnie odzyskają mniej pieniędzy niż się spodziewali, ponieważ wartość funduszy emerytalnych spada w związku z konfliktem na Bliskim Wschodzie.

Pomimo to litewscy ekonomiści prognozują, że spadek wartości aktywów o 3-4 proc. nie będzie miał istotnego wpływu na decyzję odzyskania środków zgromadzonych w funduszach emerytalnych.

BRAK JASNOŚCI

— Konflikt na Bliskim Wschodzie ma negatywny wpływ na wszystkie światowe rynki finansowe, w tym europejskie, i na akcje, w które przeważnie inwestują krajowe fundusze emerytalne. Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie czy teraz jest odpowiedni moment na wycofanie środków z funduszy emerytalnych czy też lepiej z taką decyzją jeszcze poczekać — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aleksandras Izgorodinas, ekonomista banku Citadele.

Zdaniem rozmówcy każdy, kto planuje wycofanie zgromadzonych środków z funduszy emerytalnych, powinien obserwować wahania na rynkach finansowych.

— Kwiecień może być jeszcze dość skomplikowany dla indeksów giełdowych i na razie trudno przewidzieć ich odreagowanie na skutki konfliktu na Bliskim Wschodzie. Możliwe, że przez jakiś czas będziemy świadkami dalszego, stosunkowo łagodnego spadku indeksów giełdowych, co jest dobrą wiadomością, bo nie doszło jeszcze do gwałtownego spadku. Jednak im dłużej będzie trwał konflikt, tym większe prawdopodobieństwo, że indeksy giełdowe

będą spadać coraz niżej. Szanse na osiągnięcie jakiegoś przełomu w ciągu najbliższych kilku tygodni są raczej niewielkie — komentuje ekonomista.

Zauważa, że każdy powinien rozważyć, czy rzeczywiście musi wycofać nagromadzone środki.

— Jeśli ktoś pilnie potrzebuje pieniędzy czy zaplanował już większe wydatki, to i tak wycofa nagromadzone pieniądze bez względu na to, jaki jest obecnie spadek ogólnej wartości kapitału — wyjaśnia Izgorodinas.

DECYZJĘ O WYCOFANIU ŚRODKÓW WARTO PRZEMYŚLEĆ

Z kolei Vaidotas Rūkas, szef Litewskiego Stowarzyszenia Funduszy Inwestycyjnych i Emerytalnych LIPFA zauważa, że decyzję o wycofaniu środków z funduszy emerytalnych warto jeszcze raz przemyśleć.

„Zawsze mogą pojawić się okoliczności, które mogą wpłynąć na fundusze emerytalne, ale mimo to mieszkańcy i tak otrzymują zwroty z inwestycji, a krótkotrwałe wahania na rynkach finansowych nie wpłyną istotnie na wysokość odzyskanych środków. Spośród

1,4 mln osób opłacających składki do funduszy emerytalnych nie znajdziemy ani jednej, która nie osiągnęłaby zysku. Patrząc na krótszy okres, np. rok, fundusze emerytalne również wygenerowały zyski w wysokości od kilku do kilkudziesięciu proc., w zależności od funduszu i przyjętej strategii. Zmiany stóp zwrotu z inwestycji zależą od rodzaju funduszu emerytalnego — fundusze konserwatywne generują stabilne zyski, natomiast fundusze bardziej ryzykowne mogą doświadczać większych wahań. Trzeba jednak zrozumieć, że system gromadzenia środków emerytalnych koncentruje się przede wszystkim na oszczędzających i efektywnym inwestowaniu ich środków” — zaznacza szef LIPFA.

Zaleca także, aby nie spieszyć się z decyzją o wystąpieniu z filaru emerytalnego.

„Ogólnie rzecz biorąc, nie ma potrzeby się spieszyć, i nie dotyczy to wyłącznie wahań na rynkach finansowych czy wydarzeń geopolitycznych. Warto ponownie przemyśleć, czy nie warto gromadzić i inwestować środki” — stwierdził Rūkas.

15.>>

W styczniu br. około 21 proc. oszczędzających złożyło wnioski o zakończenie oszczędzania i wycofanie się z systemu — wpłynęło ponad 300 tys. wniosków **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Kwiecień może być jeszcze dość skomplikowany dla indeksów giełdowych i na razie trudno przewidzieć ich odreagowanie na skutki konfliktu na Bliskim Wschodzie – mówi Aleksandras Izgorodinas. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

14.>>

Minister opieki społecznej i pracy Jūratė Zailskienė prognozuje, że prawdopodobnie więcej osób opuści system emerytalny niż wcześniej przewidywano. Natomiast doradca prezydenta Vaidas Augustinavičius podkreśla, że należy skuteczniej zachęcać oszczędzających do pozostania w systemie.

PONAD MILIARD EURO TRAFI DO GOSPODARKI

W styczniu br. około 21 proc. oszczędzających złożyło wnioski o zakończenie oszczędzania i wycofanie się z systemu – wpłynęło ponad 300 tys. wniosków. Mimo to czterech na pięciu uczestników funduszy zdecydowało się pozostać w systemie.

Liczba osób, które zechcą wycofać wszystkie swoje nagromadzone środki oraz zwroty z inwestycji, będzie znana po zakończeniu pierwszego kwartału. Wnioski o wycofanie środków można było anulować do 1 kwietnia, jednak niektórzy mieszkańcy będą mogli to zrobić jeszcze w pierwszych dniach kwietnia. Począwszy od początku tego roku, po liberalizacji systemu gromadzenia środków w drugim filarze oraz umożliwieniu mieszkańcom wycofania części lub całości swoich środków z tego filaru, wszyscy, którzy w pierwszym

kwartale bieżącego roku zdecydowali się na taki krok, otrzymają przelew w kwietniu.

Do początku marca z systemu, z powodu choroby 49,3 tys. osób wystąpiło lub pobrało 25 proc. nagromadzonych środków. Stanowi to około 3,5 proc. wszystkich uczestników II filaru systemu emerytalnego, których jest blisko 1,4 mln. Osoby te otrzymają środki w ciągu 30 dni.

Nowe przepisy dotyczące możliwości wycofania środków weszły w życie 1 stycznia br. Zrezygnowano z automatycznego wliczania mieszkańców do systemu oszczędnościowego, dopuszczono całkowite wycofanie się z programu oraz wprowadzono możliwość jednorazowego pobrania 25 proc. zgromadzonych środków. W przypadku poważnej choroby możliwe jest pobranie całej kwoty. Każdy uczestnik systemu będzie mógł wycofać zgromadzone środki (z wyjątkiem składki państwowej) w ciągu dwóch lat. Dodatkowo umożliwiono czasowe zawieszenie wpłat składek dowolną liczbą razy.

Szacuje się, że w 2026 r. około 20-40 proc. uczestników wycofa się z systemu oszczędności emerytalnych, co spowoduje wprowadzenie do gospodarki dodatkowych 1,2 mld euro. Sodra przewiduje, że odzyska około 550 mln euro.

TVP
WILNO

Ceny paliw zmieniają codzienne nawyki

Wzrost cen paliw na Litwie, które przekroczyły poziom 2 euro, zaczyna wpływać na zachowania społeczne. Najnowsza ankieta wskazuje, że część mieszkańców ogranicza korzystanie z samochodów lub podejmuje inne działania, choć większość pozostaje przy dotychczasowych nawykach.

Z badania przeprowadzonego na zlecenie banku „Citadele” wynika, że 58 proc. respondentów nie zmieniło swojego stylu życia mimo rosnących kosztów paliwa, związanych z wojną na Bliskim Wschodzie. Jednocześnie 26 proc. ankietowanych deklaruje rzadsze korzystanie z samochodu, 6 proc. zdecydowało się na gromadzenie zapasów paliwa, a 12 proc. nie potrafi ocenić sytuacji lub nie zajmuje stanowiska.

„Mieszkańcy o niższych dochodach jako pierwsi reagują na skoki cen paliwa, ponieważ ich odporność finansowa jest mniejsza – każdy wzrost cen bezpośrednio odbija się na ich codziennych wydatkach” – zauważa ekonomista „Citadele” Aleksandras Izgorodinas.

Zmiany w zachowaniach są najbardziej widoczne wśród młodych osób w wieku 18-29 lat oraz studentów. Połowa osób ograniczających korzystanie z samochodu należy do gospodarstw o najniższych dochodach, gdzie miesięczny dochód na osobę nie przekracza 150 euro.

Z kolei brak zmian deklarują głównie mieszkańcy dużych miast w wieku 30-59 lat, osiągający wyższe dochody. W tej grupie 68 proc. respondentów zarabia powyżej 1,5 tys. euro. W kontekście rosnących cen pojawiają się propozycje działań systemowych. „Citadele” wskazuje, że rozważana obniżka akcyzy na olej napędowy powinna obowiązywać do czasu powrotu cen ropy do poziomu sprzed wojny. W ostatnim tygodniu ceny paliw na Litwie wzrosły o 5,5 proc. dla benzyny i 7,6 proc. dla oleju napędowego. 23 marca średnia cena benzyny wynosiła około 1,7 euro za litr, a oleju napędowego – około 2,1 euro.

Opr. J.B. na podst. BNS

Dobre prognozy plonów na ten rok, ale w tle niskie ceny skupu i rosnące koszty produkcji

Tegoroczne plony wyglądają obiecująco — śnieg ochronił rośliny przed mrozem, a truskawki przezimowały bardzo dobrze.

Honorata Adamowicz

Jednak, według rozmówców „Kuriera Wileńskiego”, w cieniu pogody kryje się poważne zagrożenie: niskie ceny skupu zbóż i mleka oraz rosnące koszty produkcji mogą sprawić, że rolnicy zamiast zysków, otrzymają straty.

UMIARKOWANY OPTYZMIZM

Petras Puskunigis, wiceprezes Litewskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorstw Rolnych, podkreśla, że jeszcze za wcześnie, by wyciągać ostateczne wnioski dotyczące tegorocznych plonów, jednak na razie nie widać poważnych problemów spowodowanych mrozem czy innymi ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi.

— Rolnicy mogą więc zachować umiarkowany optymizm i liczyć na dobry plon w tym roku. Pogoda jest obecnie dość korzystna, choć w niektórych regionach odczuwalny jest już brak opadów, dlatego przydałby się deszcz, aby rośliny mogły prawidłowo rosnąć. Mimo to, ogólna sytuacja ze strony przyrody nie wydaje się tragiczna i nie zagraża całkowicie tegorocznej produkcji — zauważa Petras Puskunigis w rozmowie z „Kuriere Wileńskim”.

GŁÓWNE WYZWANIE: KOSZTY

Rozmówca zaznacza jednak, że znacznie większym wyzwaniem dla rolników są obecnie ceny skupu oraz koszty produkcji.

— Obecnie ceny skupu zbóż i mleka są bardzo niskie — często zaledwie na poziomie kosztów własnych, a czasem nawet poniżej nich. Taka sytuacja oznacza, że wiele gospodarstw może nie pokryć wydatków poniesionych na produkcję. Jednocześnie ceny produktów spożywczych

Mówiąc o prognozach tegorocznych plonów rolnicy zachowują umiarkowany optymizm Fot. Marian Paluszkiewicz

na rynku detalicznym pozostają wysokie, a wszystkie niezbędne dla rolników środki produkcji, takie jak nawozy, pasze czy paliwo, wciąż drożeją. To tworzy nierównowagę, która może poważnie obciążać budżety gospodarstw i wpływać na ich rentowność — wyjaśnia Puskunigis.

MROZY NIE ZASZKODZIŁY

Tautvydas Gurskas, szef Litewskiego Stowarzyszenia Producentów Jagód w rozmowie z „Kuriere Wileńskim” powiedział, że mrozy zimowe nie spowodowały poważnych problemów, ponieważ śniegu było dużo.

— Tylko niektóre uprawy odczuły negatywny wpływ mrozów. W tym roku truskawki przezimowały bardzo dobrze, borówki odczuły nieco chłodu, letnie maliny także lekko przemarzły, jeżyny przemarzły, a pozostałe uprawy przetrwały bez większych problemów. Na razie plon truskawek zapowiada się dobrze, ale wszystko

będzie zależało od pogody w maju, co na razie jest niemożliwe do prognozowania. Największym zagrożeniem jest to, że jeśli w maju pojawią się silne przymrozki, mogą zaszkodzić roślinom. Obecnie truskawki na polu wyglądają bardzo silnie, w szklarniach nieco gorzej. Borówki wyglądają gorzej, ponieważ odczuły skutki mrozu, ale te rośliny mają zdolność regeneracji, dlatego wszystko będzie zależało od majowej pogody. Liczy się na to, że warunki atmosferyczne będą sprzyjające i borówki odzyskają siły — zaznacza Gurskas.

Przewodniczący Stowarzyszenia Producentów Warzyw, Paulius Andrejevas, w rozmowie z naszym dziennikiem również poinformował, że na chwilę obecną prognozy dotyczące plonów warzyw są dobre.

— Prace polowe trwają, wczesna odmiana ziemniaków została już prawie w całości posadzona. Na razie wszystko przebiega pomyślnie, zobaczymy, jak sytuacja będzie się rozwijać w kolejnych tygodniach — mówi Andrejevas. ■

Państwowy Teatr Lalek w Kownie zawitał do Rudomina ze spektaklem interaktywnym

Z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, obchodzonego 27 marca, Centrum Kultury w Rudominie zaprosiło dzieci oraz ich rodziców na pełen radości spektakl pt. „Lalka, która jest dumna, że ma literę È!”.

Tego dnia na scenie w Rudominie wystąpił Państwowy Teatr Lalek w Kownie, którym kieruje Rasa Bartninkaitė.

EDUKACJA DLA CAŁEJ RODZINY

Spektakl „Lalka, która jest dumna, że ma literę È!” to nie tylko zwykłe przedstawienie, lecz interaktywna forma edukacji dla całej rodziny mająca na celu zapoznanie widzów ze światem lalek teatralnych, a także przekazanie ważnych treści. Autorem idei i reżyserem spektaklu jest Andrius Žiurauskas, natomiast scenografię stworzył Artūras Šimonis. Muzykę skomponował znany litewski piosenkarz Stanislovas Stavickis-Stano.

Podczas tej interaktywnej edukacji zarówno młodzi, jak i starsi widzowie mieli okazję dołączyć do dwójki wędrownych lalkarzy. Zwiedzili oni cały świat i znają wiele języków, jednak w głębi serca zawsze byli i pozostaną prawdziwymi Litwinami — a język litewski jest im najbliższy. Ten język jest niezwykle — posiada jedną magiczną literę, której nie ma żaden inny język na świecie. Jest nią „è”. To szczególnie ważna litera dla lalkarzy. Jak prawdziwi czarodzieje każdego dnia tworzą cuda i tchną życie w przedmioty. Słowa im nie wystarczają — potrzebują zaklęć. Właśnie takim słowem jest „lalka” — „lėlė”, które zawiera aż dwie z najbardziej uniikatowych liter.

RADOSNA ZABAWA

Spektakl był radosną zabawą z językiem, jednocześnie ukazując szczerą dumę z bogactwa języka i kultury litewskiej. Podczas przedstawienia mali widzowie dowiedzieli się wiele nie tylko o symbolach i mitycznych posta-

■ Spektakl nikogo nie pozostawił obojętnym

ciach kultury litewskiej, ale także o teatrze lalkowym. Dzieci zanurzyły się w kolorowej, kreatywnej i pełnej humoru opowieści, która wprowadziła je w fantastyczny świat teatru.

Spektakl nikogo nie pozostawił obojętnym. Mali widzowie z ogromnym zainteresowaniem

śledzili wydarzenia na scenie. Niektóre dzieci śpiewały razem z aktorami, inne kołysały się w rytm wesołej muzyki. W sali panowała radosna atmosfera.

Organizatorem wydarzenia było Centrum Kultury w Rudominie. ■

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie, opr. red. A.K.

■ Pamiątkowe zdjęcie po niezwykle spektaklu

Przesłanie Lili Kiejzik z Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru

27 marca obchodzimy Międzynarodowy Dzień Teatru. Dla mnie osobiście teatr jest życiem i czasem, którym się żyje. Można powiedzieć, że czasy tworzą teatr taki, jaki jest czas...

To naturalne, że sztuka podąża za tym, jacy są ludzie i jacy są widzowie. A dzisiejszy widz bywa często wystraszony, niepewny, czasem zagubiony — i taki też staje się teatr: nieco niepewny, poszukujący, czekający na lepsze.

Warto przypomnieć słowa wybitnego aktora i reżysera, Jana Englerta, który zauważył, że współczesny aktor przestaje być częścią zespołu, a coraz częściej chce być „wielki”, czuje się najważniejszy, jedyny i niepowtarzalny. Tymczasem teatr to przede wszystkim wspólnota — struktura, której celem jest stworzenie dzieła zbiorowego. Oczywiście aktor jest jego fundamentem, bez niego teatr nie istnieje, ale nie może być jedynym centrum.

Dziś widzimy tendencję do rozpraszania — wszyscy chcą się wyróżnić, być wyjątkowi. A przecież ludzie zawsze byli do siebie podobni. Aktor może być lepszy lub gorszy, ale teatr powinien pozostać czymś więcej niż tylko sumą indywidualności.

Czym więc jest współczesny teatr? Miejmy nadzieję, że nadal pozostaje ostoją kultury wysokiej —

■ Lila Kiejzik

miejscem, które niesie prawdę i ją ukazuje, czasem wprost, a czasem poprzez symbol. Uważam, że teatr powinien pozostać subtelny, wolny od wulgarności i brzydoty, pełen mistyki i znaczeń ukrytych, a nie jedynie dosłowności.

Jak teatr się zmienia? Z pewnością zmieniają się ludzie — jedni odchodzą, przychodzą nowi, wnosząc świeże spojrzenie. Każdy te-

atr rozwija się w swoim kierunku. Mimo trudniejszych czasów cieszy fakt, że nasz teatr wciąż istnieje, tworzy i się rozwija. Powstają zarówno małe, jak i duże spektakle, które przyciągają naszych kochanych widzów.

Współcześnie widzimy dwa główne nurty: jeden odważny, bezpośredni, drugi — bardziej powściągliwy, poszukujący głębi, symboliki i wartości. Oba są odpowiedzią na rzeczywistość i zmieniające się światopoglądy.

A co teatr daje widzowi? Przede wszystkim rozwój — intelektualny i duchowy. To nie tylko sztuka jako spektakl, to także poezja i muzyka duszy. Widz, który jest obyty z teatrem, niekoniecznie stanie się „lepszy”, ale z pewnością patrzy na świat szerzej, głębiej i bardziej świadomie.

Życzę, aby Teatr łączył tylko w imię dobra wspólnego. ■

Lila Kiejzik

Kierownik artystyczna

Polskiego Teatru

„Studio” w Wilnie

Fot. Marian Paluszkiewicz

Jak teatr się zmienia? Z pewnością zmieniają się ludzie — jedni odchodzą, przychodzą nowi, wnosząc świeże spojrzenie. Każdy teatr rozwija się w swoim kierunku. Mimo trudniejszych czasów cieszy fakt, że nasz teatr wciąż istnieje, tworzy i się rozwija. Powstają zarówno małe, jak i duże spektakle, które przyciągają naszych kochanych widzów.

„Mimo trudniejszych czasów cieszy fakt, że nasz teatr wciąż istnieje, tworzy i się rozwija”

Tradycja, która łączy pokolenia: jak „Pszczółki” wity palmy wielkanocne

W przedświątecznej atmosferze, pełnej radości i oczekiwania na Wielkanoc, dzieci z grupy „Pszczółki” z Filii Szkoły Początkowej w Mariampolu wzięły udział w wyjątkowych zajęciach edukacyjnych poświęconych pleceni palmy wielkanocnych. Spotkanie odbyło się w Centrum Kultury w Rudominie Filia w Mariampolu, które na ten czas stało się przestrzenią pełną kolorów, natury i twórczej energii.

SZTUKA INSPIROWANA NATURĄ

Zajęcia zostały poprowadzone przez panie Dorotę Skoczyk oraz Teresę Skoczyk, które z ogromnym zaangażowaniem i pasją wprowadziły dzieci w świat wielkanocnych tradycji. Dzięki ich doświadczeniu oraz serdecznej atmosferze, każde dziecko mogło spróbować swoich sił w tej pięknej, ludowej sztuce.

Podczas warsztatów przedszkolaki tworzyły palmy z suszonych roślin — traw, kwiatów i gałązek, które zachwycaly naturalnym pięknem i różnorodnością. Dzieci z dużym skupieniem i radością komponowały własne prace, ucząc się jednocześnie cierpliwości oraz dokładności. Każda palma była wyjątkowa i stanowiła małe dzieło sztuki inspirowane naturą.

Zajęcia były nie tylko okazją do rozwijania zdolności manualnych i kreatywności, ale również ważną lekcją kultywowania tradycji.

Wspólne tworzenie sprzyjało integracji grupy oraz budowaniu relacji opartych na współpracy i wzajemnym wsparciu. Uśmiechy i zaangażowanie dzieci pokazały, jak wiele radości może przynieść kontakt z tradycją i naturą.

POWÓD DO DUMY

Serdecznie dziękujemy paniom Dorocie Skoczyk oraz Teresie Skoczyk za przeprowadzenie inspirujących warsztatów oraz przekazanie dzieciom tej pięknej tradycji.

■ Podczas warsztatów przedszkolaki tworzyły palmy z suszonych roślin

To był dzień pełen twórczej pracy, radości i prawdziwie świątecznego klimatu. Dla wielu dzieci było to pierwsze spotkanie z tak wyjątkową formą rękodzieła, co sprawiło, że doświadczenie to nabrało jeszcze większej wartości. Własnoręcznie wykonane palmy stały się nie tylko piękną ozdobą, ale również powodem do dumy dla każdego przedszkolaka.

Z pewnością zajęcia te na długo pozostaną w pamięci dzieci jako czas pełen inspiracji, wspólnej pracy i odkrywania piękna tradycji. ■

**Ilona Maciulewicz, nauczyciel
nauczania przedszkolnego
Lucyna Bekesz, starszy
nauczyciel nauczania
przedszkolnego
Fot. archiwum szkolne**

■ Zajęcia były nie tylko okazją do rozwijania kreatywności, ale również ważną lekcją kultywowania tradycji

Tu modlił się Jan Paweł II. Wiosna i krokusy na Jasnych Błoniach w Szczecinie

Wczesnym przedpołudniem Jasne Błonia oddychają jeszcze spokojnie. Szeroki, prostokątny zieleniec rozciąga się między monumentalnym szczecińskim gmachem Urzędu Miasta a otwartą przestrzenią Parku Kasprowicza.

Na trawnikach pojawiają się pierwsi spacerowicze — jedni z aparatami fotograficznymi, inni z kubkiem kawy, wszyscy z tym samym przeczuciem, że oto zaczyna się coś nowego.

MIEJSCE REPREZENTACJI, SPOTKAŃ I POWOJENNYCH MANIFESTACJI

W Szczecinie wiosna zawsze przychodzi właśnie tutaj. Historia tego miejsca zapisana jest w układzie przestrzeni. Jasne Błonia powstały w latach 1925-1927 na gruntach przekazanych miastu przez rodzinę Quistorpów. Już wtedy zaplanowano je jako zielony salon miasta — przestrzeń reprezentacyjną, ale otwartą, przeznaczoną do spacerów i odpoczynku. Po obu stronach rozległego trawnika posadzono równe rzędy platanów klonolistnych. Drzewa, które dziś tworzą najbardziej okazałe skupisko tego gatunku w Polsce, rosły wraz z miastem, obserwując jego burzliwą historię i powojenną odbudowę. Ciągłość kompozycji prowadzi wzrok dalej, ku parkom i lasom północnej części Szczecina.

W tej przestrzeni odbywały się powojenne manifestacje, spotkania polityczne, a w 1987 r. — pamiętna msza odprawiona przez Jana Pawła II, w której uczestniczyły setki tysięcy wiernych. Dziś przypomina o tym zarówno nazwa placu, jak i pomnik papieża, stojący nieopodal magistratu. Jeszcze dalej, na osi prowadzącej ku Parkowi Kasprowicza, dominuje Pomnik Czynu Polaków — trzy orły symbolizujące kolejne pokolenia odbudowujące miasto.

WYJĄTKOWY OKRES

Jednak wiosną historia schodzi tu na chwilę na drugi plan. Najpierw pojawiają się pojedyncze plamy koloru. Delikatne, niepozorne krokusy przebijają się przez

ziemię, jakby sprawdzały, czy to już bezpieczny moment. Z dnia na dzień jest ich coraz więcej. Fiolet, żółć i biel zaczynają łączyć się w coraz gęstszy wzór. Wkrótce trawniki zamieniają się w dywan, który stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych obrazów Szczecina.

Krokusy nie były częścią pierwotnego projektu Jasnych Błoni. Zaczęto je sadzić dopiero w 2005 r. z inicjatywy miejskich ogrodników. Początkowo skromnie, niemal nieśmiało. Ale miasto szybko pokochało ten widok. Z każdym rokiem przybywało cebulek, aż wiosenny spektakl stał się lokalną tradycją. Przez kilka tygodni Jasne Błonia żyją własnym rytmem: fotografowie kładą się na trawie w poszukiwaniu idealnego kadru, dzieci uczą się, że po kwiatkach się nie chodzi, a spacerowicze zwalniają krok, jakby nie chcieli spłoszyć tej ulotnej chwili. Nad fioletowym morzem kwiatów górują platany. Ich masywne pnie, łuszcząca się kora i rozłożyste korony tworzą naturalną architekturę placu. Drzewa pamię-

tają czasy, gdy Szczecin był jeszcze niemieckim Stettinem, i czasy, gdy po wojnie uczył się na nowo swojej tożsamości. Wiosną ich gałęzie są jeszcze nagie, dzięki czemu krokusy mają pełne światło, a przestrzeń — niezwykle lekkość.

Jasne Błonia nie krzyczą nowoczesnością. Nie potrzebują atrakcji ani sezonowych instalacji. Wystarczy słońce, kilka cieplejszych dni i setki tysięcy drobnych kwiatów, by miejsce to znów stało się symbolem odradzającego się miasta. Krokusy przekwitną szybko — to ich natura. Ale właśnie ta kruchość sprawia, że co roku czekamy na nie z taką niecierpliwością. Gdy po kilku tygodniach trawniki znów staną się zielone, a platany wypuszczą liście, Szczecin wejdzie w kolejny etap wiosny. Jednak pamięć o tym krótkim, intensywnym spektaklu zostanie na długo. Bo wiosna na Jasnych Błoniach to nie tylko pora roku — to obietnica, że po każdej zimie miasto potrafi rozkwitnąć na nowo. ■

Leszek Wątróbski

■ Dzieci bawiące się na Jasnych Błoniach pod Pomnikiem Jana Pawła II Fot. autor

O przygotowaniach do filmu dokumentalnego o litewskich lotnikach Dariusie i Girėnasie

Rozpoczęły się przygotowania do realizacji filmu dokumentalnego o Steponasie Dariusie i Stasysie Girėnasie, o czym opowiada nam Robert Lewandowski, producent filmu.

— Film jest poświęcony historii litewskich lotników, którzy zginęli w katastrofie samolotu „Lituanica” w 1933 r. Opowie o dramatycznym locie przez Atlantyk oraz o jego znaczeniu dla Litwy, Polski i Stanów Zjednoczonych — zaczyna producent.

WAŻNY SYMBOL LITEWSKIEJ HISTORII LOTNICTWA

17 lipca 1933 r. w okolicach Pszczelnika zginęli Steponas Darius i Stasys Girėnas, którzy wystartowali z Nowego Jorku i bez międzylądowań przelecieli Atlantyk. Ich celem było Kowno, oddalone o zaledwie 650 km od miejsca katastrofy. Wydarzenie to stało się jednym z najważniejszych symboli litewskiej historii lotnictwa i narodowych aspiracji.

— Film, realizowany w formule documentary creative, połączy klasyczny dokument z elementami fabularnymi oraz nowoczesną animacją 3D. Twórcy planują wykorzystać animacje do rekonstrukcji lotu, pracy samolotu oraz kluczowych momentów wyprawy,

■ Robert Lewandowski, producent filmu

a także archiwalne materiały filmowe i fotograficzne — mówi Robert Lewandowski.

ZDJĘCIA W PSZCZELNIKU, WILNIE, KOWNIE I USA

Jak informuje producent, projekt znajduje się obecnie na etapie developmentu.

— Gotowy jest już roboczy scenariusz oraz kompletowany jest

międzynarodowy zespół twórców, w tym reżyser animacji z zespołem animacyjnym oraz kompozytor muzyki. Równolegle prowadzone są rozmowy o partnerstwach instytucjonalnych i patronatach, zarówno w Polsce, na Litwie jak i w USA — mówi Lewandowski.

Pierwszym krokiem produkcyjnym będzie realizacja zdjęć dokumentacyjnych w kluczowych miejscach: w Pszczelniku, gdzie doszło do katastrofy, a także w Wilnie, Kownie, Chicago oraz Nowym Jorku — w środowiskach litewskiej diaspory.

— Film ma podkreślić międzynarodowy wymiar historii „Lituaniki” łączącej trzy narody oraz przypomnieć znaczenie lotu dla tożsamości i pamięci historycznej. Ważnym elementem narracji będą również współczesne formy upamiętnienia katastrofy, w tym uroczystości rocznicowe z udziałem najwyższych władz Polski i Litwy — reasumuje producent filmu. ■

Notował Leszek Wątróbski
Fot. Leszek Wątróbski

■ Pszczelnik, miejsce, w którym zginęli litewscy piloci. Wspólne zdjęcie z rocznic obchodów ich śmierci

Mieszkanie ważniejsze od samochodu? Na Litwie przełamał się wieloletni trend

Dotychczas na Litwie życie bez samochodu było życiem co najmniej dziwnym. Nawet własnościowe mieszkanie nie było tak istotne, mimo litewskiego kultu nieruchomości. Nowe dane mogą sygnalizować przełom — a może nawet zmianę mentalności.

PRZEŁOM NA RYNKU UBEZPIECZEŃ

W 2025 r., według danych Banku Litwy, składki z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia pojazdów (autocasco) wyniosły 304,4 mln euro, natomiast łączna kwota składek z tytułu ubezpieczeń majątkowych osiągnęła 305,2 mln euro. To pierwszy taki przypadek, ponieważ w poprzednich latach dominowało ubezpieczenie komunikacyjne, na samochód, a nie na mienie.

Zmiana dotyczy wyłącznie dobrowolnych polis ubezpieczeniowych — obowiązkowe OC kierowców nie jest uwzględniane. „To odzwierciedlenie świadomości finansowej mieszkańców i dojrzałości rynku” — mówi Simonas Lisauskas, dyrektor generalny Lietuvos draudimas.

We wczesnych etapach rozwoju rynku ubezpieczeniowego dominują ubezpieczenia komunikacyjne. Samochód często stanowi pierwszy cenny majątek, a jego ubezpieczenie jest stosunkowo łatwe do zrozumienia.

Wraz z rozwojem gospodarki zmienia się jednak struktura zabezpieczanego majątku. Coraz większe znaczenie zyskują nieruchomości oraz infrastruktura biznesowa, które stanowią większą wartość niż środki transportu. W wielu rozwiniętych krajach to właśnie ubezpieczenia majątkowe i OC dominują w sektorze ubezpieczeń innych niż na życie.

Moment, w którym składki majątkowe przewyższają komunikacyjne, uznawany jest za symbol przejścia rynku do bardziej dojrzałej fazy — zorientowanej na ochronę kapitału, a nie dóbr konsumpcyjnych.

CO NAPĘDZA UBEZPIECZENIA?

Jednym z kluczowych czynników zmian w Litwie jest dynamiczny rozwój rynku nieruchomości. Rosnący portfel kredytów mieszkaniowych

Rosnące znaczenie nieruchomości zmienia strukturę ubezpieczeń w Litwie
Fot. Marian Paluszkiwicz

W 2025 r., według danych Banku Litwy, składki z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia pojazdów (autocasco) wyniosły 304,4 mln euro, natomiast łączna kwota składek z tytułu ubezpieczeń majątkowych osiągnęła 305,2 mln euro.

automatycznie zwiększa liczbę polis, ponieważ banki wymagają ubezpieczenia nieruchomości przez cały okres kredytowania.

Od 2020 r. tempo wzrostu cen mieszkań w naszym kraju należało do najszybszych w Unii Europejskiej. Wraz ze wzrostem wartości majątku rośnie potrzeba jego ochrony — potencjalne szkody oznaczają dziś dla gospodarstw domowych straty liczone w dziesiątkach tysięcy euro.

W 2025 r. w segmencie ubezpieczeń majątkowych klientów prywatnych Lietuvos draudimas, który stanowi 48 proc. rynku pod względem liczby umów, wypłacono 28 mln euro

odszkodowań za szkody mieszkaniowe. Dziennie daje to średnio około 76 tys. euro.

KLIMAT I RYZYKO ZMIENIAJĄ DECYZJE

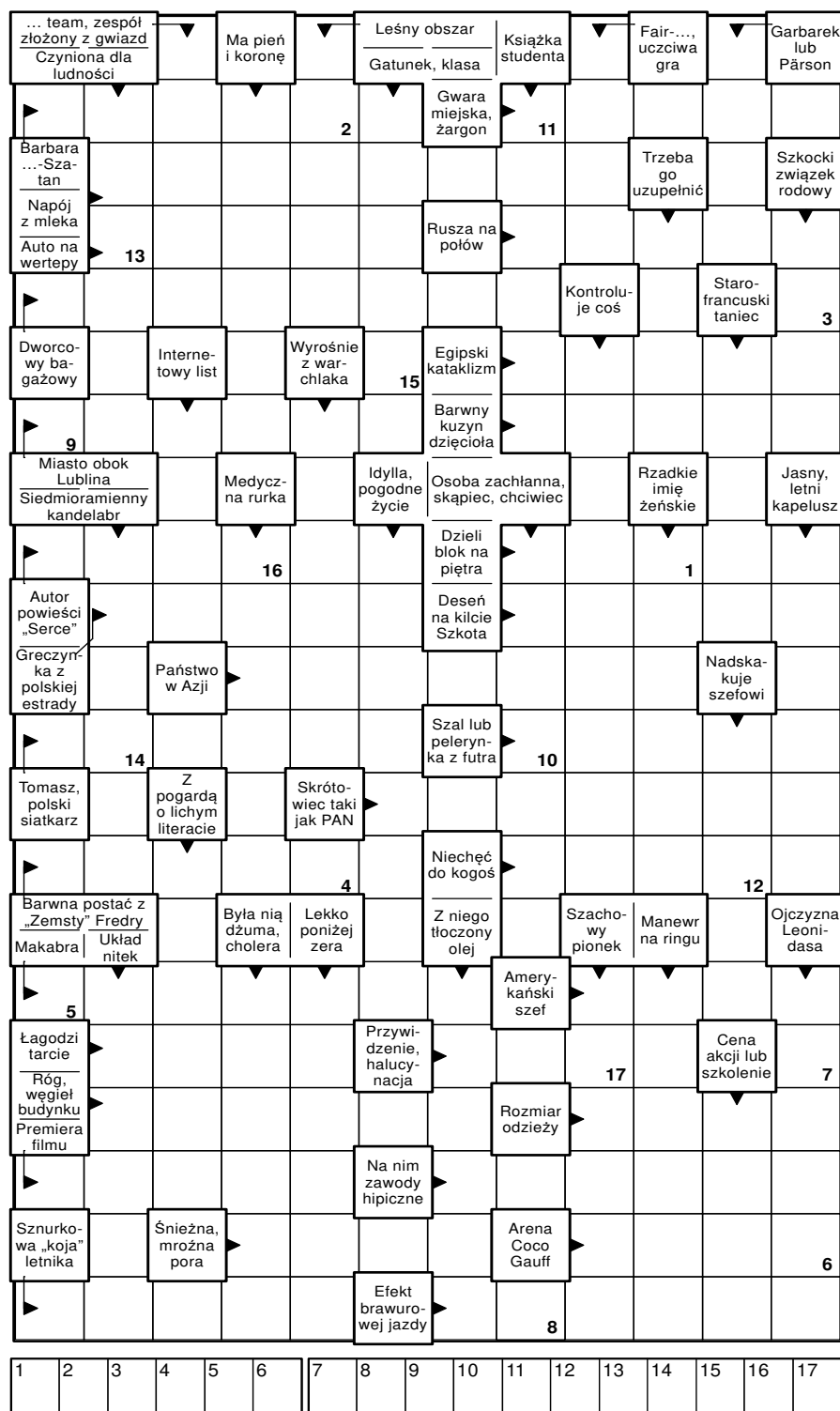
Na wzrost znaczenia ubezpieczeń majątkowych wpływa również rosnące ryzyko klimatyczne. Burze, ulewy, gradobicie czy powodzie zwiększają skalę strat, a prognozy Światowej Organizacji Meteorologicznej wskazują na utrzymanie wysokich temperatur w najbliższych latach, co może nasilać te zjawiska.

Istotną rolę odgrywają także wydarzenia lokalne, które zmieniają percepcję ryzyka. Przykładem jest pożar bloku w dzielnicy Wierszuliszki w Wilnie na początku 2024 r. Tego typu zdarzenia sprawiają, że zagrożenia przestają być abstrakcyjne.

Obecne dane wskazują, że litewski rynek ubezpieczeniowy wchodzi w nową fazę rozwoju. Coraz większe znaczenie mają decyzje oparte na świadomości ryzyka i ochronie długoterminowego majątku.

Opr. J.B. na podst.
inf. Lietuvos draudimas

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 31 MARCA – 1 KWIETNIA

Pozio: DEKADA - DARIA - RONALDO - NAPOLI - BRYKA - MANICURE - ZAKUP - KOMIK - ALIBI - KAŻŃ - FORSA - SKIBA - WATRA - KOMAR - ŁADA - DŻIP - CYTRA - AMOR - MASCARA - MAKATA - CZŁON - PALACZ - ANAWA - STRZELBA - MĄKA - GEST - KEBAB - MIASTO - DESU - NEON - TATAR - SZAJKA

Pionowo: CERAMIK - OWACJA - ASCETA - KOPA - OBRADY - KOLT - ANONIM -
STATUA - ARMADA - DALI - IKAR - CZĄBER - ZALICZKA - ADAMASZEK - LAMUS
- DOBRZAŃSKI - SCHAB - REAL - KOPACZ - NAGANA - ORLY - KILIM - MAŁPA -
ESEJ - KLUB - BAJORO - WOSTOK - PAPA - PIJAR - RANKA - TONA

Hasło: Przecząca odpowiedź

Uśmiechnij się!

Na randce dziewczyna do chłopaka:

- Opowiedz mi o tym wypadku?
– O jakim wypadku?
– No chyba nie powiesz mi, że masz taką twarz od urodzenia?

*Na środku oceanu dryfuje tratwa.
Siedzi na niej wycieńczony rozbitek.
W pewnym momencie na horyzoncie
pojawia się kuter rybacki. Statek
podpływa do tratwy, rybacy rzucają
rozbitekowi linę.*

- Dokąd płyniecie? – pyta rozbitek.
– Do Hongkongu.

Rozbitek puszcza linę i mówi:

- Sorry chłopaki, ale to mi nie po drodze.

Przed amerykańskim sądem toczy się rozprawa. Sędzia odczytuje wyrok:

- Skazuję oskarżonego na łączną karę 130 lat pozbawienia wolności. Oskarżony zaczyna histerycznie płakać. Sędzia na to:

– Proszę się nie martwić. Nie jesteśmy biurokratami. Odsiedzi pan tyle, ile będzie pan mógł.

- Chodzą plotki, że listonosz miał romans ze wszystkimi kobietami z tego bloku, z wyjątkiem jednej – mówi mąż do żony.

- Założę się, że nie zapukał do tej brzydkiej Kowalskiej z drugiego piętra...

Spotykają się dwaj koledzy. Pierwszy z nich zagaduje:

- Wyglądasz na wypoczętego i zadowolonego z życia. Jesteś na urlopie?
– Ja nie, ale mój szef tak...

Rozmawiają dwie koleżanki:

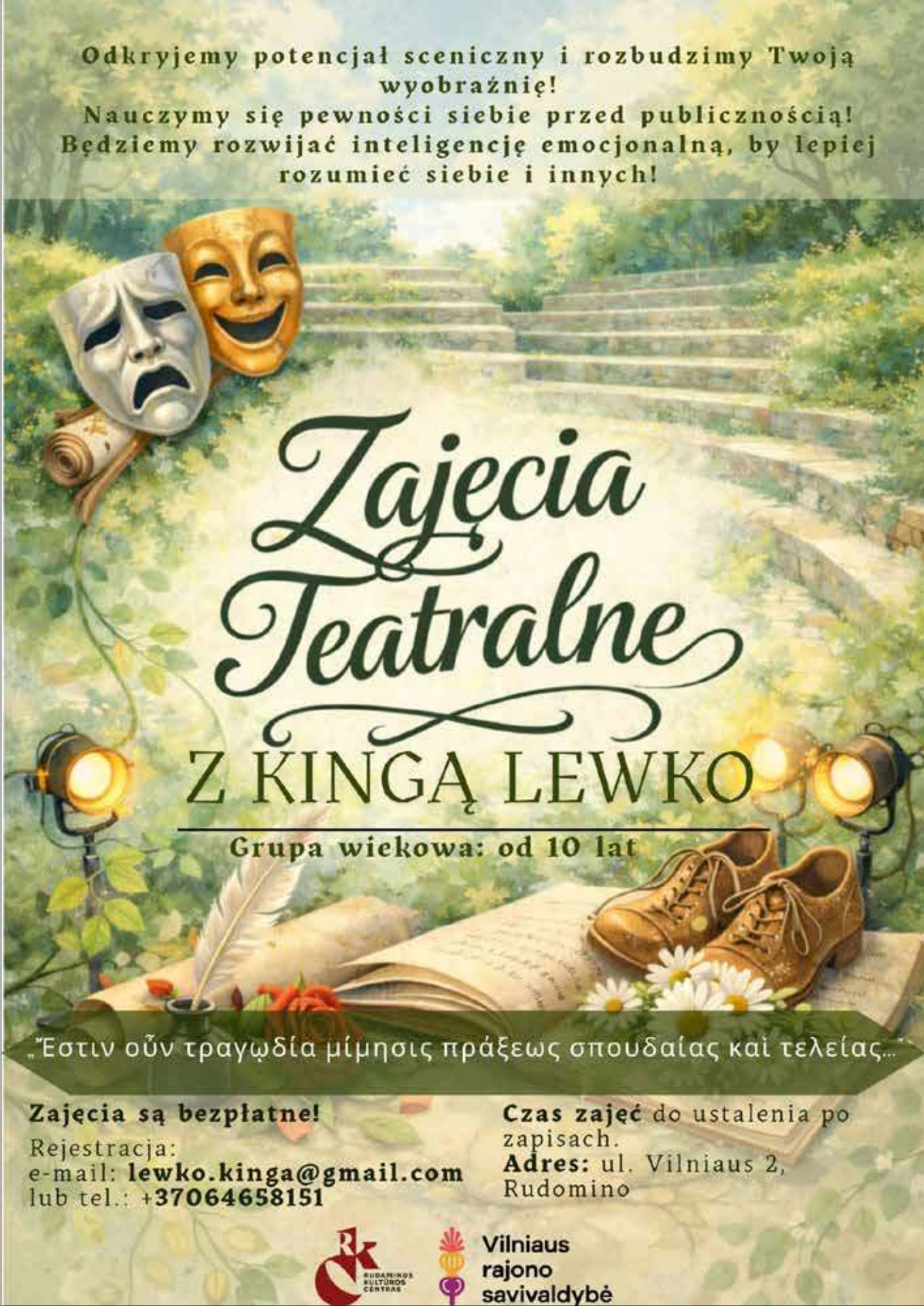
- O, widzę, że ci się przytyło.
– Skądże, schudłam ostatnio. Dwa miesiące temu wyglądałam jak ty teraz.

Rozmawiają dwie koleżanki:

- Ale się odchudziłaś... Jak to się stało?
– Mąż mnie zdradza, i z tej zgryzoty
jeść nie mogę.
– To się z nim rozwiedź!
– Co to, to nie! Chcę jeszcze schud-
nąć 8 kilo.

Odkryjemy potencjał sceniczny i rozbudzimy Twoją
wyobraźnię!

Nauczymy się pewności siebie przed publicznością!
Będziemy rozwijać inteligencję emocjonalną, by lepiej
rozumieć siebie i innych!

The background of the poster is a soft, painterly illustration of a stone staircase leading up a grassy hill. In the upper left, two theatrical masks (one white with a sad expression, one golden with a happy expression) are shown next to a rolled-up scroll. In the lower left, a stage spotlight illuminates a quill pen in an inkwell. In the lower right, another spotlight illuminates a pair of brown leather shoes. In the center, an open book lies on the grass, with a white feather and small white daisies scattered around it.

Zajęcia Teatralne

Z KINGĄ LEWKO

Grupa wiekowa: od 10 lat

„Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας...”

Zajęcia są bezpłatne!

Rejestracja:

e-mail: lewko.kinga@gmail.com

lub tel.: +37064658151

Czas zajęć do ustalenia po
zapisach.

Adres: ul. Vilniaus 2,
Rudomino

Vilniaus
rajono
savivaldybė

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Drogo kupujemy las i ziemię. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Poszukujemy kobiety (opiekunki) do osoby leżącej, z zamieszkaniem w rejonie wileńskim. Tel. 0 674 34 529; 0 601 80 570

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace.

Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Naprawa i renowacja mebli tapicerowanych. Świadczyliśmy usługi transportowe. Zniżki dla emerytów. balduremontas76@gmail.com; tel. +370 602 39 269

Studnie głębinowe i odwierty geotermalne. Pompy, hydrofony, oczyszczalnie ścieków. Solidnie i na lata. Tel. +370 607 65532
www.greziniumeistra.lt

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

Żłobek-Przedszkole "Kasztan"
serdecznie zaprasza wszystkie młode rodziny
wychowujące dzieci od roku do 6 lat!

Mogą państwo nas odwiedzić osobiście:

- zwiedzić przedszkole,
- poznać kadrę pedagogiczną, pracujących specjalistów,
- podzielić się własnymi przemyśleniami,
- zadać nurtujące Was pytania.

Jesteśmy trójjęzycznym przedszkolem.

Od września wdramy dwujęzyczność (intensywne poznawanie języka państwowego, a też w poszczególnych grupach wiekowych – angielskiego).

Do spotkania w Kasztanie!

Sprzedaj las

(do 16 000 €
za hektar)

DROGO

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

KUPUJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

um
UTENOS MĖSA

SKUPUJEMY
BYDŁO
+370 620 33544

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach
zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (**Naugarduko**) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod nr tel. **(+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.**

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Wystawa czasowa ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Toruniu

Wiosenne i wielkanocne
zwyczaje w Polsce

Pałac Białskich w Jaszunach

06.03.2026 - 19.04.2026

Otwarcie wystawy: 06.03.2026, godz. 12:00

Koncept i realizację: Magdalena Ziolkowska-Młaska
Autorzy tekstów: Hanna M. Łopatyńska, Magdalena Ziolkowska-Młaska

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 S. anim. „Kolorowy świat Pacyka”
07.35 „ALCHEMIK”
07.50 „Pozyteczni.pl”
08.15 „Przepis dnia”
08.19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.40 „Lena na Kaukazie”
09.05 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.40 „Jesteśmy stąd”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 S. anim. „Kolorowy świat Pacyka”
11.45 „Mody Polskie”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae”
13.35 „Polacy to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „W służbie Podziemnego Państwa”
15.15 „Notacje”
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „ALCHEMIK”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Ex Libris”
17.55 S. „Hrabina Cosel”
18.45 „Całkiem niezła historia”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 „Słowo dla Libanu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 „Kobiety w drodze”

22.15 S. „Królowie śródmieścia”
23.00 „Res Poloniae”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”
00.55 S. „Hrabina Cosel”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Morderstwo z widokiem”
10.45 S. „Kancelaria prawna”
11.40 S. „Policja berlińska”
12.30 „Zgaduj i zgaduj”
13.00 „Kto i dlaczego?”
13.30 S. dok. „W drodze”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 LRT słucha
20.00 Eksperyment
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Stonkus bezpośrednio
22.30 S. „Carpe Diem”
23.25 S. „Kancelaria prawna”
00.15 „Przyjaciele”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”

12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Za czy PRZECIW?”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kryptonim U.N.C.L.E.” komedia
00.50 „Zabójcza broń” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litwa mówi”
7.00 „Dziki świat Egle”
8.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
8.30 „Myśli na święta”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 Historia biograficzna o oficerze armii litewskiej, podpułkowniku Juozasie
13.00 Kocham Litwę
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 (Nie)emigranci
16.00 Kalendarz ogrodnika
16.30 1000 cudów świata.
17.30 Litewskie dzieci milenijne
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Euromaxx
19.30 „Japoński anioł. Chiyune Sugihara” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Vogter” dramat
23.15 Monologi. Fragment sztuki Gottholda Ephraima Lessinga
23.30 Dziennik Riddicka
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”

7.00 „Przejmij boisko. The Floor”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gra GoZalgiris”
19.45 Mistrzostwa Euroligi „Zalgiris” – „FC Barcelona”
22.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „6 kulek” dramat
01.00 „Chicago w ogniu” dramat

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Miłość i płomień”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „Opuszczone budowle”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Rzykan-ci” thriller
22.55 „Dzień zagłady” thriller
01.20 S. „S.W.A.T.”

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 S. „Azja”
09.30 S. „Pani

Prezydent”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Ameryka – wielka podróż”
12.30 „Pyszne życie”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwsze razy
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 S. „Pani Prezydent”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Ameryka – wielka podróż”
01.00 Nowy dzień

6.00 S. „Ludzie gór”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 S. „911: Teksas”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „Najgorsi kucharze Ameryki. Kuchenne tragedie”
12.30 „La Maistas”
13.00 „Tajemnicze barwy Sycylii”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucajmy monetę”
16.30 „Przetrawianie. Australia”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Watson” dramat
22.00 „Miasto cienia” film fab.
23.50 „Wyspa dziewcząt”

6.00 S. „Kawa o

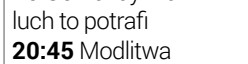
zapachu kobiety"

7.00 S. „Zakazany owoc"**8.00** S. „Niewidoma"**9.00** S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"**10.00** S. „Trochę słonica"**11.00** S. „Straż Przybrzeżna"**12.00** S. „Lucifer"**13.00** S. „Prawo i porządek"**14.00** S. „Zaciemnienie umysłu"**15.00** S. „Anupamaa"**15.35** S. „Mangal Lakshmi"**16.30** S. „Niewidoma"**18.00** S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"**19.00** S. „Lucifer"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** S. „Niezapomniany"**22.55** S. „Zaciemnienie umysłu"**00.00** S. „Candice Renoir"**07.20** S. „Akcyjowa 38"**08.00** „Słowo dla Libanu"**08.30** „Dobre historie"**09.00** „Serwis Info"**09.25** „Zaraz wracam"**10.05** S. „Ranczo"**11.00** S. „Komisarz Alex"**12.00** S. „Ojciec Mateusz"**13.00** „Serwis Info"**13.10** „Agrobiznes"**13.40** „To się opłaca"**13.55** „Grecja. Kraina ptaków drapieżnych" film dok.**15.00** S. „Złoty chłopak"**16.00** „Serwis Info"**16.15** „Reporterzy"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.25** „Jaka to melodia?"**18.55** „Klan"**19.20** S. „Zaraz wracam"**19.55** S. „Akcyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** „Omnibus szybcy i mądrzy"**22.20** S. „Ojciec Mateusz"**23.20** Sprawa dla reportera**00.20** „Śladami Ojca" film dok.**07.10** „Muzyczne poranki"**07.50** „Tamte lata, tamte dni"**08.30** S. dok. „Podróż z historią"**09.05** „WTEM"**09.10** „PrzyStać nad Biblią"**09.30** „Informacje kulturalne"**10.00** S. „Chłopi"**11.00** „Prymas. Trzy lata z Tysiąca" dramat**12.55** „Potop. Postscriptum"**14.30** „Czarna suknia" film obycz.**15.30** „Kolekcja"**15.50** „Niedziela z... Ewą Braun"**16.45** „Wsteczny bieg" film TVP**18.05** S. „Chłopi"**19.10** „Wydarzenie aktualne"**19.45** „Którędy po sztukę"**19.55** „Giotto. Historia Zbawienia" film dok.**21.00** „Hala odlotów"**22.05** „Wszystko na sprzedaż" dramat**23.55** „Niezapomniana Jacqueline du Pre" film dok.**07.00** „Panorama"**07.30** „Słownik polsko@polski"**08.00** „Jedzenie ma znaczenie"**08.30** „Pytanie na śniadanie"**12.30** „Słowo dla Libanu"**13.10** S. „U Pana

Boga w ogródku"

14.50 „Giganci nauki"**15.45** „Słowo daje!"**16.00** „Serwis Info"**16.10** „Dzień z życia artysty"**16.40** „Słownik polsko@polski"**17.10** „Życie po Sanatorium Miłości"**17.30** S. „Barwy szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów. Krzyżówka"**18.50** Teleexpress Extra**19.15** „Gwiazdorska kuchnia Ani"**19.45** Panorama**20.20** „Polacy Świata"**20.30** Program informacyjny 19.30**20.55** Pytanie dnia**21.25** S. „Ranczo"**22.20** „Polonia 24. Tygodnik"**23.25** S. „Krucjata"**00.15** Panorama**07.20** „Był taki dzień"**07.28** „Wykrywacz kłamstw"**07.45** „Myśli na ten czas"**07.50** „Okrasa łamie przepisy"**09.00** „Koło historii"**09.30** S. „Cztery pancerni i pies"**10.25** „Ex Libris"**10.45** „ROK 1981. Kalendarium"**10.50** „Święty uśmiechnięty" film dok.**11.30** S. dok. „Wszystkie kolory świata"**12.25** „Koło historii"**12.55** „Pogrzebowe okręty Wikingów z Salme" film dok.**13.50** „Zagadka egipskich hieroglifów i Bracia Champolion" film dok.**14.45** „Obraz"**15.10** S. „Królowie"**15.35** S. „Cztery pancerni i pies"**16.30** S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej"**16.40** „Tajemni-

ce Archiwum"

16.55 S. dok. „Sensacje XX wieku"**18.30** „ROK 1981. Kalendarium"**18.35** S. „Czas honoru"**19.20** „Jesteś, który jesteś"**19.45** S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej"**20.05** „Myśliciele sylwetki polskie"**20.10** „Flesz historii"**20.30** „Historia Zmartwychwstania"**20.50** S. „Królowie"**21.10** „Był taki dzień"**21.15** S. „07 zgłoś się"**22.50** „Antoni Patek"**23.55** „ROK 1981. Kalendarium"**00.30** Wszyskim i wszędzie**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Sanktaria polskie**01.55** Poczet Wielkich Polaków**02.00** Anioł Pański**02.05** Ma się rozumieć**02.15** Rozmowy niedokończone**03.25** Święty na każdy dzień**03.30** Bóg z nami**04.00** Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski Punkt Widzenia**06.00** Koncert Papieski**07.00** Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu**08.00** Po stronie prawdy**08.55** Poczet Wielkich Polaków**09.00** Informacje dnia**09.15** Polski Punkt Widzenia**09.35** Słowo życia**09.40** Dzielną niewiastą**09.55** Święty na każdy dzień**10.00** Na zdrowie**10.30** Msza Krzyżma**12.25** Myśląc Ojczyzna**12.35** Przyroda i ludzie**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Wykłady z kongresu**13.50** Mateczniki Polskości**14.00** Opowiedzieć taki pontyfikat. Dziennikarze o Janie Pawle II**15.05** Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela"**15.10** Błogosławiona, która zaufała**16.00** Po stronie prawdy**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat**17.35** Sól ziemi**18.05** Akademia prolife**18.15** Muzyczne chwile**18.30** Msza Wierzy Pańskiej**20.00** Tajemnica Eucharystii**20.25** Święty na każdy dzień**20.30** Każdy małuch to potrafi**20.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Głos Polski**22.00** Pasja w Imbramowicach**22.20** Informacje dnia**22.40** Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce**23.00** Głos serca**23.45** ZNIEWOLENIE**07.00** „Mechanicy samochodowi"**10.00** „Dobre stare rzeczy"**12.00** „Łowcy antyków"**18.00** „Inny garaż"**19.00** „Jak to jest zrobione?"**20.00** „Łowcy antyków"**21.00** „Dobre stare rzeczy"**23.00** „Zapomniane i porzucone"**01.00** „Łowcy antyków"

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Superkole ABC”
07.50 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasa łamie przepisy”
08.40 „Szlakiem Kolberga”
09.05 „Res Poloniae”
09.30 „Niepojęte”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Moda na język polski”
11.30 „Przyjaciele”
11.45 „Kobiety w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Okrasa łamie przepisy”
13.55 „Marzyciele”
14.25 „Józef Czapski świadek wieku 1896-1993” film dok.
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Przyjaciele”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Unia kulinarna”
17.55 S. „Na dobre i na złe”
18.45 „Rzecz Polska”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 „Słowo dla Libanu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Triduum”
21.30 „Czyń co widzisz”
22.00 „Uroczysta Droga Krzyżowa z rzym-

skiego Koloseum”
23.45 „Info Wilno”
00.05 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.10 „Studio Wilno”
00.40 „Ecce Homo. Pieśni Pasyjne. Maria Pomianowska Ensemble” koncert.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Morderstwo z widokiem”
10.45 S. „Kancelaria prawna”
11.40 S. „Policja berlińska”
12.30 „Zgadnij i odgadnij”
13.00 „Kto i dlaczego?”
13.30 S. dok. „W drodze”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 „Złoty umysł”
22.15 Stacje Drogi Krzyżowej z Koloseum w Rzymie
23.45 „Kraina snów” dramat

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-

ne sprawy”
11.00 S. „Odegnę miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
21.00 „Murarz. Na granicy spisku” thriller
23.10 „Inwazja” thriller
01.05 „Egzektor” film fab.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Stonkus na żywo”
7.00 „LRT słucha”
7.30 Eksperyment
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 „Promienie światła”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
11.30 „O świecie dnia X”
12.00 „Japoński anioł” film dok.
13.00 Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 (Nie)emigranci
16.00 Kalendarz ogrodnika
16.00 1000 cudów świata
17.30 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Euromaxx
19.30 O świecie dnia X
20.00 Dzień Kultury
20.25 Monologi
20.30 Panorama
21.00 „Fabian” dramat
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „W świecie zwierząt”
6.30 „Zrób to sam”
7.00 „Gliny”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Mavka i strażnicy lasu” film anim.
21.45 „Wiadomości TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Eternals” film fab.
01.50 „Transporter 2” thriller

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Miłość i płomień”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 4/7”
21.00 „Komornik” film fab.
22.55 „Rzyśkaneci” thriller
00.50 S. „Miłość i płomień”

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Godzina TV Wolność
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV Wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 S. „Pani Prezydent”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Anatomia domu
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
01.00 Nowy dzień

6.00 S. „Ludzie gór”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 S. „911: Teksas”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „Najgorsi kucharze Ameryki. Kuchenne tragedie”
13.00 „Tajemnicze barwy Sycylii”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucajmy monetę”
16.15 Open Smart Way MLKL
18.15 „Wielka Dziesiątka”
19.00 Open Smart Way MLKL
21.00 „galvOK”
23.10 „Wszystko, nic, to i tamto” komedia

6.00 S. „Kawa o zapachu kobiety”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Zaciemnienie umysłu”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Beck”
22.55 S. „Zaciemnienie umysłu”
00.00 S. „Niewidomy detektyw”

07.20 S. „Akacja 38”
08.00 „Słowo dla Libanu”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Za raz wracam”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.30 Okrasa łamie przepisy
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 „Program rolny”
13.55 „Sęp kasztanowaty” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 Gra słów.

Krzyżówka
17.05 S. „Dzie dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 Koncert
18.55 „Klan”
19.20 S. „Za raz wracam”
19.55 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Czyń co widzisz”
22.00 „Uroczysta Droga Krzyżowa z rzymskiego Koloseum”
23.50 „Pasja” dramat

07.15 „Muzyczne poranki”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”
08.30 S. dok. „Podróż z historią”
09.05 „WTEM”
09.25 „Wydarzenie aktualne”
10.00 S. „Chłopi”
11.05 „Wsteczny bieg” film TVP
12.25 Koncert
13.25 „Giotto. Historia Zbawienia” film dok.
14.30 „Kulturalni”
15.25 „Konni-ca” western
17.25 „Koncerty z TVP Bydgoszcz”
18.15 S. „Chłopi”
19.20 „Kolekcja”
19.45 „Niezapomniana Jacqueline du Pre” film dok.
21.05 „Lunana. Szkoła na końcu świata” film obycz.
23.05 „Tygodnik Kulturalny”
00.00 S. „Przypadki Sherlocka Holmesa”
01.15 „Wszystko na sprzedaż” dramat

07.00 „Panorama”
07.30 „Mody Polskie”
08.00 „Makłowicz w podróży”

08.30 Pytanie na śniadanie
12.30 „Słowo dla Libanu”
13.10 S. „M jak miłość”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
15.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 „Turystyczna Jazda”
17.00 „Śpiewała Ewa Demarczyk” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 Koncert
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Świata”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Na dobre i na złe”
22.00 „Uroczysta Droga Krzyżowa z rzymskiego Koloseum”
23.45 „Czyń co widzisz”
00.15 S. „Na sygnale”

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „Kuchnia dwudziestolecia”
08.10 „ROK 1981. Kalendarium”
08.15 „Zakochaj się w Polsce”
09.25 „Flesz historii”
09.45 S. „Cztery pancerni i pies”
10.40 S. dok. „Tańce polskie. Śladami Oskara Kolbergi”
11.00 „Saga prastarej puszczy” film dok.
11.50 „Rzecz Polska”
12.05 „Historia kuchni polskiej”
12.45 S. dok. „Podziemne Włochy”
13.35 „Leśne rzeki” film dok.
14.15 „Bohaterowie ze Steinu” film dok.
15.10 S. „Królowie”
15.40 S. „Cztery

pancerni i pies”
16.20 „A nad Stutthof deszcz pado” film dok.
17.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Czas honoru”
19.20 S. dok. „Dowódcy AK”
19.45 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
20.43 S. „Królowie”
21.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
21.15 „Faustyna” film fab.
22.30 „Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej” film dok.
23.30 „Antoni Patek”
00.35 „Historia Zmartwychwstania”

00.00 Żyłem obok świętego
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Msza Wierzy Pańskiej
03.00 Tajemnica Eucharystii
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Pasja w Imbramowicach
05.20 Informacje dnia
05.40 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Za Kościół i zbawienie świata
07.20 Droga Krzyżowa z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Koloseum 2005
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce
09.35 Słowo życia
09.40 Ostatnia droga Jezusa Chrystusa
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Krzyż Święty, nade wszystko! Historia krzyża św. Jana Pawła II
12.05 Drzwi do lasu
12.25 Głos Polski
12.35 Via Dolorosa
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Misterium pasyjne „... i widzę niebo otwarte ...”
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura
Obiektywnie
17.40 ZNIEWOLENIE
18.00 Liturgia Męki Pańskiej
20.00 Muzyczne chwile
20.15 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzną
22.00 Muzyczne chwile
22.15 Nabożeństwo Drogi Krzyżowej
23.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.35 Bogu i ludziom ks. Stanisław Sudół

07.00 „Mechanicy samochodowi”
10.00 „Dobre stare rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
22.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapominanie i porzucone”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.45 „Rok w ogrodzie”
08.20 „Makłowicz w podróży”
08.50 „Triduum”
09.10 „Pascha po grecku”
09.35 „Prywatne życie zwierząt”
10.00 „Rosół polski”
10.25 „Domisie”
10.50 S. „Karino”
11.15 „Lepsza strona świata” film dok.
12.10 „Giotto. Historia Zbawienia” film dok.
13.00 „Daję słowo”
13.45 „Polonia 24. Tygodnik”
14.45 „Makłowicz w podróży”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Historia Zmartwychwstania”
16.45 „Pielgrzym nadziei” film dok.
17.40 „Pascha po grecku”
18.05 S. „Pan Mama” komedia
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.30 „Triduum”
19.55 „Słowo dla Libanu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Orędzie abp. Adriana Galbasa SAC na Wielkanoc”
21.05 „Paweł, apostoł Chrystusa” dramat
22.50 „Pozyteczni.pl”
23.15 „Info Wilno”
23.35 „Lepsza strona świata” film dok.
00.25 „Program informacyjny”
00.55 „Sport”

01.00 „Pascha po grecku”
01.25 „Info Wilno”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dziki świat Egle”
7.00 „1000 cudów świata. Azja i Bałkany”
8.00 „Mój paszport kłamie”
8.30 „Co teraz?!”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Spacer z dinozaurami”
12.55 S. dok. „Matka Natura”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 „Cześć!”
17.30 W kuchni z Beatą
18.30 Wiadomości
19.00 Przyjaciele
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Liturgia Wigilii Paschalnej z Bazyliki Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława w Wilnie
23.20 „Francuski pocałunek” komedia
01.15 „Fabian” dramat

6.00 „Przytapani!”
9.00 „Alvin i wiewiórki” film fab.
10.45 „Kroniki Spiderwick” film fab.
12.30 „Zemsta futrzaków” komedia
14.15 „Autostrada nadziei” dramat
15.50 „Mr. Dundee.”

Powrót” komedia
17.30 „Będzie się działo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzyczna maska
22.00 „Wszystko o moim starym” komedia
23.50 „Jednoosobowa armia” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Cześć!”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Sztuczna inteligencja to rewolucja”
9.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
10.00 „Co słysząc, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Dzieńnik Riddicka
13.30 Anatomia architektury
14.00 Koncert pożegnalny
15.30 „Nie sztuczna inteligencja”
16.00 Spacery
16.30 Euromaxx
17.00 „Pasek zatrzymania”
18.00 „W 90. rocznicę urodzin poety i eseisty Marcelijusa Martinaitisa”
19.00 „Miasto i świątynie”
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Być Johnem Malkovichem” dramat
22.50 S. „Ponownie”
00.20 „Martwe liście” dramat

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Zagroda marzeń”
11.30 „Sekrety ośmiornicy” film dok.
12.30 „W krainie wielkich kotów” film dok.
13.40 „Dziki Meksyk” film dok.
14.40 „Wyspa Nim” komedia
16.35 „Dr. Dolittle” komedia
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Downton Abbey: Nowa epoka” dramat
00.35 „Grzeczni chłopcy” komedia

6.05 S. „Akumulatory”
7.00 „Prawdziwa mistyka”
9.00 „Jestem gwiazdą... Zabierzcie mnie stąd!”
10.00 „Opuszczone budynki”
11.00 S. „Kuchenne koszmary”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Prawdziwa mistyka”
14.00 Mistrzostwa piłki nożnej „Hegelmanna” – „TransINVEST”
16.30 Mistrzostwa LKL „Lietkabelis” – „Žalgiris”
19.00 „Mistrzostwa LKL „Rytas” – „Nevėžis” Pa-skolų klubas”
21.30 „Bez skru-

pułów Toma Clancy’ego” thriller
23.40 „Komornik” film fab.
01.35 S. „Kuchenne koszmary”

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Ameryka – wielka podróż”
08.00 „Przyszłość... Sabas” film dok.
09.00 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
09.30 Chcę pracować
10.00 Najlepszy
10.30 „W świecie koszykówki”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia domu
12.00 „Liga Talentów w Połudzie”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Pyszne życie”
17.00 Pierwsze razy
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Koncert E. Kučinskasa, R. Kučinskasa i Kwartetu Smyczkowego
20.00 Msza święta
22.00 Koncert zespołu „Hit paradasy”
23.30 S. dok. „Kochanie, oddzwonię”
01.30 S. „Ameryka – wielka podróż”

6.15 „Liczba czy herb?”
8.25 „Zmysły zwierząt”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Pacifist” film dok.
12.00 „Supersklep”
13.00 Open Smart Way MLKL

15.00 „Wielka Dziesiątka”
15.45 Open Smart Way MLKL
17.45 „Wielka Dziesiątka”
18.00 Mistrzostwa URBONKL
20.00 „WySPA pokusy”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.55 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „La Brea 2” dramat
23.00 „Zaulek koszarów” dramat

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Wróżka”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna. Jezioro Bodeńskie”
13.00 „10 lat młodszy”
13.30 „Jamie: Jedz zdrowo”
14.30 „Gordon Ramsay. Uncharted II”
15.30 S. „Wspaniały wiek”
17.55 Morderstwo w...
19.45 S. „Śmierć w raju”
21.00 S. „Sommerdahl”
23.00 S. „Czarne Piaski”
01.00 „Raj Głupców” komedia

05.25 „Fati-ma” film fab.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Triduum w sercu Libanu. Wschód światła”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”

10.00 „Taniec żurawi”
11.00 „Paweł, apostoł Chrystusa” dramat
13.00 „Siedmiu wspaniałych” western
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Sanatorium miłości”
17.05 S. „Dziedzictwo”
17.50 Zapowiedź Teleexpressu
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.00 „Orędzie abp. Adriana Galbasa SAC na Wielkanoc”
21.25 „Casino Royale” film sensac.
23.55 „Par-ker” film fab.

07.05 „Życie za życie. Maksymilian Kolbe” dramat
08.50 „Informacje kulturalne”
09.20 „Ecce Homo. Pieśni Pasyjne. Maria Pomianowska Ensemble”
10.05 „Kolekcja”
10.25 „Dokument tygodnia” film dok.
11.30 S. „Z biegiem lat, z biegiem dni”
12.50 „Skarb Jagiellonów. Polskie dzieje arrasami tkane.” film dok.
13.55 Koncert
15.05 „Abakano-wicz w Paryżu”
15.40 „Fanny: też Mendelssohn” film dok.
17.30 „Tamte lata, tamte dni Krystyna Zachwatowicz”
18.10 „Konni-ca” film fab.
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „Jaśniejsza od gwiazd” dramat

23.10 Koncert
00.30 „Lunana. Szkoła na końcu świata” film obycz.

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 „Turystyczna Jazda”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Słowo dla Libanu”
12.55 „Na dobre i na złe”
13.50 „Żużel Mi-strzostwa Polski Par Klubowych, Gdańsk”
16.50 S. „Na sygnale”
17.50 „SerialLove Wspomnienia”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Opole 2013 Gala Jubileuszowa”
20.10 „Kaba-retowe Naj”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.00 „Orędzie abp. Adriana Galbasa SAC na Wielkanoc”
21.20 S. „Dewajtis”
22.15 „Sanatorium miłości”
23.10 Daję słowo
00.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”

07.00 „Był taki dzień”
07.05 „Sprawdzamy”
07.20 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
09.05 „Niezwyczajne historie z pocztówek”
09.20 „Tańce polskie. Śladami Oskara Kolberga”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 „Faustyna” film fab.
11.20 „Pogrzebowe okręty Wikingów z Salme” film dok.
12.15 „Historia

kuchni polskiej”
12.55 „Tajemnice początków Polski” film dok.
14.00 S. dok. „Podziemne Włochy”
14.50 „Historia Zmartwychwstania”
15.05 „Ex Libris”
15.30 „Profesor Wilczur” film fab.
17.00 „Podróż z historią”
17.25 „Był taki dzień”
17.30 S. dok. „Matka niewidomych”
17.45 „Matka wotyńskich sierot” film dok.
18.40 „Jasminum” film obycz.
20.35 „Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć” film dok.
21.35 „Był taki dzień”
21.40 „Jedenaste przykazanie” film dok.
22.35 „Filip” film fab.
00.35 Film fabularny

00.25 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Liturgia Męki Pańskiej
03.30 Brat Franciszek
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Informacje dnia
05.20 Nabożeństwo Drogi Krzyżowej
06.40 Wykłady z kongresu
07.10 Muzyczne chwile
07.20 Misterium Męki Pańskiej Poznań Cytadela
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Moje Misterium
10.15 Pasja
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Wielka Sobota w dawnej tradycji i kulturze wsi polskiej
12.00 Ślad losu Droga Krzyżowa
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Pasja. Wszystko z Miłości...
15.15 Ocalić od zapomnienia
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Jacek i jego baranek
18.20 Muzyczne chwile
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Ignacy Loyola
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Wigilia Paschalna

07.00 „Jak to jest zrobione?”
09.00 „Mechanicy samochodowi”
10.00 „Kowboje szos”
12.00 „Renowatorzy”
14.00 „Remont gospodarstwa”
18.00 „Budowy na Alasce”
20.00 „Nieznana ekspedycja”
23.00 „Zapomniane i porzucone”
01.00 „Łowcy antyków”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Słowo dla Libanu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.55 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „Triduum”
09.10 S. „W pustyni i w puszczy”
10.55 „Historia jednego obrazu”
11.00 „Słowo na niedzielę”
11.10 „Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi”
13.20 „Wielkanoc: wielki początek” film dok.
14.05 „Reportaż z regionu”
14.30 „Pielgrzym nadziei” film dok.
15.25 „Śląska Wielkanoc”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Nad Niemnem”
18.05 „Szansa na sukces”
19.00 „Reportaż z regionu”
19.30 „Triduum”
19.50 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
20.05 „Wielkanocne gwiazd nastroje”
20.30 „Program informacyjny”
21.00 „Zemsta” komedia
22.45 „Wileńska Podcastownia”
23.35 „Prywatka u Wojtki, czyli benefis Wojciecha Gąssowskiego”
01.15 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tu – kino”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „To mój ogród”
9.25 „Zapiski przyrodnika”
09.50 „Encyklopedia Gustava”
10.20 „Litewskie dzieci milenijne”
11.15 „Msza Święta Wielkanocna i błogosławieństwo „Urbi et Orbi” Papieża Leona XIV”
13.30 „Jak świętujemy. Wielkanoc” film dok.
14.30 „Kurczaki szaleją” film dok.
15.30 „Euromaxx”
15.45 „Wiadomości”
16.00 „Detektywi historii”
17.00 „Wieczór z Audriusem Giržadasem”
18.00 „Tydzień Rowerowy”
18.30 „Wiadomości”
19.00 „Przeptyw” film anim.
20.30 „Panorama”
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Najlepszy egzotyczny hotel Marigold” komediodramat
00.45 „Dreamland” dramat

6.00 S. anim. „Tom i Jerry”
8.05 „Psi Patrol” komedia
9.40 „Piotruś Królik” film fab.
11.30 „Pokémon Detektyw Pikachu” film fab.
13.30 „Dr Dolittle 3” komedia
15.25 „Evan Wszech-

mogący” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 „Wiadomości”
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Muzyczne show”
22.00 „Gdzie śpiewają raki” dramat
00.30 „Kod da Vinci” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Mój paszport kłamię”
6.30 „To mój ogród”
7.00 „Zaklinacz zwierząt”
7.30 „Co teraz?!”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. „Smerfy”
8.20 S. „Bluey”
8.35 S. „Dolina Muminków”
9.00 „Zakaz wstępu”
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Dzień Kultury”
11.30 „Menora”
12.00 „Myśli na święta”
12.30 „Dziecko Gruffalo” film anim.
13.00 „Szkółka Królików – Wielka Kradzież Jaj” film anim.
14.20 „Joe Ktoś” komediodramat
16.00 „Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów”
17.30 „Koncert”
19.00 „Vilnius Mama Jazz 2025”
20.30 „Panorama”
21.00 „Otwarta kombinacja”
21.30 „Pełnia księżyca LRT OPUS”
22.00 „Hamlet” opera
01.05 S. „Zdrajca”

6.00 „Filmy anim.”
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Ma-

istas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzenia”
12.00 „Horton słyszy Ktosia” film anim.
13.35 „Mała Syrenka” film fab.
15.10 „Hop” film anim.
17.00 „Gazas dugnas: Show”
18.00 „Opłata za przygodę”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Przejmij kontrolę nad boiskiem. Parkiet.”
21.00 „Strażnicy Galaktyki: Volume 3” komedia
01.10 „Świąteczna niespodzianka” komedia

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 S. „Wojny klientów”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Gladiatorzy”
10.20 „Trzech mężczyzn i dziecko” komedia
12.30 „Piękna i Borys Bestia” komedia
14.40 „Bohater miesiąca” komedia
16.30 „Truman Show” dramat
18.30 „TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej „Žalgiris” – „Kauno Žalgiris””
21.00 „Legenda miecza” film fab.
23.30 „Bez skrupułów Toma Claney'ego” thriller
01.40 S. „Gladiatorzy”

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Ameryka –

wielka podróż”
08.00 „Dziś bierze”
09.00 „Msza święta”
11.00 „Kod zdrowia”
12.00 „Pyszne życie”
12.30 „Dziś bierze”
13.00 S. „Stary”
16.00 „Wiadomości”
16.28 „Pogoda”
16.30 „24/7”
17.30 „Anatomia mieszkania”
18.00 „Wiadomości”
18.28 „Pogoda”
18.30 „Koncert”
20.00 „Wiadomości”
20.28 „Pogoda”
20.30 „Koncert”
23.30 „Godzina z Valatką”
00.30 „24/7”
01.30 S. „Ameryka – wielka podróż”

6.00 „Gra galvOK”
8.20 „Duże koty”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Detektyw przeszłości”
10.30 „Egag do dechy”
11.00 „Poważne kłeski żywiołowe”
12.00 „Ratownicy na lodzie” film dok.
14.00 „Poważne kłeski żywiołowe”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Szczyt”
19.35 S. „See 2”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „NBA Action”
22.30 „Mistrzostwa NBA „Bulls” – „Suns””
01.00 „Zdrajca” dramat

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Kocham Twój Ogród”
8.00 S. „Ślepy”
9.00 S. „Uczeń Molphara”

10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
13.00 Pozdrowienia
15.40 „Wspaniały wiek” film fab.
17.45 S. „Morderstwo w...”
19.45 S. „Śmierć w raju”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
23.05 „Dopiero zaczynam” komedia
00.55 „Sommerdahl”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Życie po Sanatorium miłości”
10.00 S. „Zmiennicy”
11.10 „Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi”
13.25 „Ssaki”
14.40 „Znachor” dramat
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Wojna zastępcza”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Quantum of Solace” film sensac.
01.20 „Siedmiu wspaniałych” western

07.10 „Woła Nas Pan. Oratorium Wielkanocne Ernesta Brylla i Włodzimierza Korcza”
08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa 2026”
10.05 „Przystań nad Biblią”
10.25 „Wspólny dom”
11.05 „Pan Zabawka” komedia
13.35 „Dokument tygodnia” film dok.
14.40 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.20 „Pół żartem, pół serio” komedia
17.30 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Gwiazda Południa” film fab.
22.55 „Kulturalni”
23.50 „Churchill. Krew, pot i farby olejne” film dok.

07.00 „Panorama”
07.30 „Wielkanocna wyprawa”
08.00 „Śpiewajmy z Arką Alleluja”
08.50 „Księga obyczaju Wielkanocne klimaty”
09.05 „Panna z mokrą głową” film obycz.
10.45 „Wielkanoc na Śląsku”
11.00 „Słowo na niedzielę”
11.10 „Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi”
13.25 „Po prostu przyjaźń” komedia
15.40 „Wielkanoc polska”
15.50 „Łaskowik & Malicki”
16.50 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką” film dok.
17.50 „Wielkanoc polska”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „U Pana Boga za piecem”

20.05 „Czy to już?”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Złoto dezertorów” komedia
00.20 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką” film dok.

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
07.25 „Sprawdzamy”
07.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Liturgia grekokatolicka z Katedry we Wrocławiu”
09.55 S. dok. „Rok 1982. Kalendarium”
10.05 „Dzieje Mistrza Twardowskiego” film fab.
11.40 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
11.45 „Tańce polskie. Śladami Oskara Kolberga”
12.05 „Historia kuchni polskiej”
12.45 „Tajemnice początków Polski” film dok.
13.35 „Był taki dzień”
13.40 S. dok. „Wyspy Kanaryjskie”
14.30 „Tańce polskie. Śladami Oskara Kolberga”
14.55 „Profesor Wilczur” film fab.
16.20 „Myśliciele”
16.30 „Ania” film dok.
17.55 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
18.25 S. dok. „Matka niewidomych”
18.35 „Był taki dzień”
18.40 „Sona-ta” film fab.
20.35 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”

20.40 „Enzo Ferrari. Czerwony i Czarny” film dok.
21.35 „Zagadka Heweliusza” film dok.
22.25 „Jasminum” film obycz.
00.10 „Kochankowie Roku Tygrysa” film obycz.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Mazurskim szlakiem piękna stworzenia
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Nędzarz i madame
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Wigilia Paschalna
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Regał
08.15 Nie bój się, Ja jestem z tobą
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Jacek i jego baranek
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Spływ za-wierzenia
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Pastuszek
11.15 Msza Święta w uroczystość Zmartwychwsta-

nia Pańskiego
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Błogosławieństwo „Urbi et orbi”
13.30 Papież Polak do Rodaków
14.00 Ignacy Loyola
16.05 Polskie ślady w Ziemi Świętej
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Najświętsze Serce
20.35 Bańniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

07.00 „Jak to jest zrobione?”
09.00 „Mechanicy samochodowi”
11.00 „Łowcy antyków”
12.00 „Renowatorzy”
13.00 „Remont gospodarstwa”
18.00 „Budowy na Alasce”
19.00 „Poszukiwacze opali”
20.00 „Renowatorzy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”
01.00 „Łowcy antyków”

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Paweł, apostoł Chrystusa” dramat
09.10 S. „W pustyni i w puszczy”
10.50 „Detektyw Literka”
11.05 „HULAHOO A FAMILY TREE”
11.10 „Wielkanocne gwiazd nastroje”
11.35 „Zemsta” komedia
13.20 „Prywatka u Wojtki, czyli benefis Wojciecha Gąssowskiego”
15.00 „Notacje”
15.10 „Wielkanoc: wielki początek” film dok.
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Nad Niemnem”
18.20 „Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć” film dok.
19.25 „Studio Wilno”
20.00 „Wielkanocne jajeczko z Koniem Polskim”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Pułkownik Kwiatkowski” dramat
23.05 „Laskowik & Malicki”
23.55 „Studio Wilno”
00.35 „Wielkanocne gwiazd nastroje”
01.00 „Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć” film dok.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 W kuchni z Beatą
7.00 „Przepływ” film anim.
8.30 „Skarb” film fab.
9.50 „Wezwania potworów” dramat

11.35 „Kochające zajęczaki” film dok.
12.30 „Wiewiórka. Zmartwienia leśnika” film dok.
13.25 „Tajemne życie pustelnika” film dok.
14.20 Koncert
16.00 Znów to życie! Wieczór kreatywności z aktorką Larisą Kalpokaitė
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Koncert
20.30 Panorama
21.00 Koncert
22.45 „Drugi najlepszy egzotyczny hotel Marigold” komedia
00.45 Koncert

6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
8.45 „Tajemnica Zielonego Królestwa” film anim.
10.50 „Piotruś Królik” komedia
12.40 „Clifford. Wielki czerwony pies” komedia
14.35 „Godziny szczytu 2” film fab.
16.25 „Maska” komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Mój przyjaciel szpieg Wieczne miasto” komedia
21.45 „Narodziny gwiazdy” dramat
00.35 „Anioły i demony” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 1000 cudów świata
7.00 „Dziecko Gruffalo” film anim.
7.30 „Szkola Królików – Wielka Kra-

dież Jaj” film anim.
8.45 „Klucz Świętego Piotra” film rodzinny
10.20 „Kochać bliźniego swego” film dok.
11.10 „Kardynał” film dok.
12.40 „Na skrzydle i modlitwie” dramat
14.20 Koncert
15.50 LRT PLUS scena
16.00 Spektakl
18.15 Monologi. Fragment sztuki „Natan Mędrzec” Gottholda Ephraïma Lessinga
18.30 „Otwarte na świat '25”
19.30 „Arka Przy mierza. Historia czy legenda” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Pet Shop Boys. Kiedyś i dziś”
22.00 Gypsy Fest Wilno 2025
23.30 „Najlepszy egzotyczny hotel Marigold” dramat
01.30 „Drugi najlepszy egzotyczny hotel Marigold” komedia

06.00 „Mavka. Dusza lasu” film anim.
07.55 „Astro chłopiec” film anim.
09.45 „Op” film anim.
11.35 „DGM. Wielki Dobry Olbrzym” film anim.
13.55 „Życie Pi” dramat
16.30 „Noc w muzeum: Tajemnica grobowca” komedia
18.30 „TV3 wiadomości”
19.20 „TV3 sport”
19.27 „TV3 pogoda”
19.30 „Farma Vytara”
21.00 „Legendy. Felicity” komedia
23.05 „Strażnicy Galaktyki. Część 3” film sensac.

06.20 S. dok. „Opuszczone konstrukcje”
07.20 „44. Międzynarodowy Festiwal Cyfrowy w Monte Carlo”
10.00 „Trzech mężczyzn i mała dama” komedia
12.10 „Gruby w ringu” komedia
14.15 „Złoto głupców” komedia
16.30 „Mistrzostwa LKL – „Nep-tūnas” „Juventus”
19.10 „Forrest Gump” dramat
22.00 „Drużyna A” film sensac.
00.20 „Król Artur: Legenda miecza” film sensac.

05.00 „Pyszne życie”
05.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 Koncert
10.00 Czyste miasta
10.30 Chcę pracować
11.00 Festiwal Wiatru 2024
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 „Pułapka na miód” film dok.
17.30 Pierwsze razy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Godzina TV Wolność
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
23.00 „Pułapka na miód” film dok.
00.00 „Ameryka – wielka podróż”

6.00 „Przetrawianie”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 S. „911: Teksas”
9.30 „Formula 1”
10.00 „Miasto czy wieś?”
11.30 „Najgorsi kucharze Ameryki. Kuchenne tragedie”
12.30 „La Maistas”
13.00 „Tajemnice Alaski”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucamy monetą”
16.25 „Przetrawianie”
18.00 „Złota cebula”
21.00 „Dziedzictwo milionera” komedia
22.40 „Ostatniej nocy w Soho” dramat
01.00 „Wszystko, nic, to i tamto” komedia

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Zaciemnienie umysłu”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tajemnicza droga”
23.10 S. „Zaciemnienie umysłu”
00.10 „Tajemnice Brokenwood”

07.30 „Magiczna Wielkanoc” film dok.
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.55 „Balans bieli”
09.30 „Zagadkowy świat królików” film dok.
10.30 „Rozważna i romantyczna” film fab.
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Regina Coeli
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.40 „Chwała-MU. Zmartwychwstał Pan!”
14.20 „Lalka” film fab.
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Rolnik szuka żony”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Wojna zastępcza”
22.25 „Sanatorium miłości”
23.20 „Życie po Sanatorium miłości”
23.50 „Pierwsza klasa” film obycz.

07.00 „Afisze kulturalny”
07.05 „Teledyski”
07.50 „Od ucha do ucha” film anim.
08.20 „Podróż z historią”
08.55 „WTEM”
09.05 „W poszukiwaniu dobrego filmu”

09.40 „Dobre strony”
10.00 „Tamte lata, tamte dni”
10.35 S. „Chłopi”
11.45 „Pół żartem, pół serio” komedia
13.55 „Fanny: też Mendelssohn” film dok.
15.45 „Billy Elliot” dramat
17.45 S. „Chłopi”
18.50 „Tygodnik Kulturalny”
19.45 „Koncert”
21.00 „Żyj i pozwól umrzeć” film sensac.
23.10 „Porozmawiajmy szczerze”
23.50 „Gwiazda Południa” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Przystań nad Biblią”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Historia Zmartwychwstania”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Regina Coeli”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.40 „Chwała-MU. Zmartwychwstał Pan!”
14.15 „Na wileńskiej ulicy”
15.15 „Piłka nożna Betolic”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „U Pana Boga za miedzą”
20.10 „Kabarowe Naj”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 „Baby Boom, czyli Kogel Mogel 5” komedia
22.50 S. „Stawka większa niż życie”
23.50 „Koncert”
00.50 „E = MC²” komedia

07.15 „Był taki dzień 6 kwietnia”
07.20 „Wykrywacz kłamstw”
07.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
09.20 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
09.30 „Odwiedź mnie we śnie” film obycz.
10.40 „Flesz historii”
11.00 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
11.10 „Był taki dzień”
11.15 „Historia kuchni polskiej”
11.55 S. dok. „Kalendarz przyrody”
12.45 S. dok. „Historia w postaciach zapisana”
14.40 „Zakochaj się w Polsce”
15.00 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
15.05 S. „Królowie”
15.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.35 „Ada, to nie wypada!” komedia
17.05 „Ex Libris”
17.25 „Doktor-ka” film dok.
18.20 S. dok. „Matka niewidomych”
18.30 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”
18.40 „Jańcio Wodnik” film obycz.
20.20 „Mój wujek Papież” film dok.
20.55 S. „Królowie”
21.20 „Operacja Samum” film sensac.
22.55 „Białe Autobusy”
23.45 „Podróżnik. Jan Potocki, wielki nieznany” film dok.

00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza Święta w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego
03.30 Błogosławieństwo „Orbi et orbi”
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 50 lat w Republice Konga
08.15 Życie lasu. Storczyki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Kapelani niepodległej
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Muzyczne chwile
11.45 Będziesz Miłował
12.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
13.00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.20 Ludzki Święty.

Św. Alfons Liguori
14.15 Z niebem w sercu
15.15 Najświętsze Serce
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuarium polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Poznajemy Polskę
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Nędzarz i madame

07.00 „Mechanicy samochodowi”
09.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy antyków”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Show przetrwania”
23.00 „Zapomniane i porzucone”
01.00 „Łowcy antyków”

Sowa z „Harry’ego Pottera” trafiła na ważną listę

W marcu w Campo Grande w Brazylii odbyło się kolejne spotkanie Konferencji Stron Konwencji CMS. Podczas szczytu dotyczącego ochrony przyrody opublikowano nową listę gatunków objętych międzynarodową ochroną. Znalazł się na niej między innymi ptak, którego przedstawiciel zrobił zawrotną karierę na dużym ekranie.

Chodzi o puchacza śnieżnego (*Bubo scandiacus*). Ten majestatyczny ptak występujący w północnych rejonach Ameryki Północnej i Eurazji stał się znany dzięki filmom z cyklu „Harry Potter” — samica puchacza śnieżnego o imieniu Hedwiga była w nich towarzyszką głównego bohatera.

Fot. Freepik

Sprzymierzeńcy w walce ze zmianami klimatu

Bobry to znani zwierzęcy budowniczy. Tworzą żeremia, pełniące funkcje ochronno-lęgowe, oraz tamy, dzięki którym powstają rozlewiska. Okazuje się jednak, że konstrukcje budowane przez bobry przydają się nie tylko samym zwierzętom, lecz także mogą pomóc ludziom i całemu środowisku — i to w nieoczekiwany sposób. Międzynarodowa grupa naukowców odkryła, że tworzone przez bobry mokradła zamieniają korytarze rzeczne w „pochłaniacze węgla”. Według badaczy zwiększająca się populacja bobrów euroazjatyckich (*Castor fiber*) przyczyni się do łagodzenia zmian klimatu bez konieczności przeprowadzenia kosztownych inwestycji.

„Bobry nie rozwiążą problemu zmian klimatu, ale nasze badania pokazują, że ci naturalni inżynierowie mogą pomagać krajobrazom rzecznomu magazynować więcej węgla przez kolejne dekady” — powiedział Lukas Hallberg z Uniwersytetu w Birmingham, główny autor badania.

Znane zabytki zgasły na całą godzinę

W sobotni wieczór wiele najważniejszych zabytków na całym świecie pograżyło się w ciemności. To w ramach globalnej inicjatywy, w którą włączają się miasta na całym świecie. Akcja „Godzina dla Ziemi” ma przypominać, że każdy z nas ma wpływ na stan środowiska. W tym roku w akcji wzięło udział wiele miast z całego świata, gasząc iluminacje najważniejszych zabytków. Na godzinę, między 20.30 a 21.30, w ciemności pograżyły się między innymi Wieża Eiffla w Paryżu, świątynia Sagrada Familia w Barcelonie czy Akropol ateński. Zgasła także Brama Brandenburska w Berlinie.

Fot. Freepik

Fotomigawka

■ Wiossenno-wielkanocne akcenty na ulicach Wilna Fot. Marian Paluszkiewicz